

საქართველოს ეროვნული სამეცნიერო ფონდი

წლიური ანგარიში

2006

მეცნიერებს განვითარებისათვის

თბილისი, 2007

კოორდინაცია: ნათია ჯოხაძე

მასალების მომზადება: რევაზ ასათიანი, ზურაბ ხიდემელი,
ვაჟა ლომიძე, ვახტანგ ალანია, დავით ჩიჩუა,
ლელა ხუბუტია, თედორე დოლიძე,
ნიკოლოზ ბაქრაძე, ციალა ბერიშვილი,
ეკა ლეჟავა, ეკა ბუთლიაშვილი,
ნინო დემეტრაშვილი

კომპილაცია და

გრაფიკული უზრუნველყოფა: ლელა ხუბუტია

საგამომცემლო მენეჯმენტი: ნინო დემეტრაშვილი

გრაფიკული დიზაინი: მაკა ცომაია

სარჩევი

I	საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის მისალმება	4
II	საქართველოს ეროვნული სამეცნიერო ფონდის ღირაქტორის მისალმება	5
III	მოვლენები, ფაქტები, მიღწევები	7
IV	საქმიანობა	13
	1. სახელმწიფო სამეცნიერო გრანტების კონკურსი	13
	1.1. რეგისტრირებული პროექტები	15
	1.2. კონკურსის შედეგები	18
	1.3. დაფინანსებული პროექტები	20
	2. მოკლევადიანი ინდივიდუალური სამოგზაურო გრანტების კონკურსი საერთაშორისო სამეცნიერო ღონისძიებაში მონაწილეობის მისაღებად	28
	3. საერთაშორისო თანამშრომლობა	29
V	V. ფინანსური საქმიანობა	32

ალექსანდრე ლომაია

საქართველოს განათლებისა და
მეცნიერების მინისტრი

სულ რაღაც სამი წლის წინ, იმის წარმოდგენაც კი ძნელი იქნებოდა, რომ საქართველოში სამეცნიერო პროექტების დაფინანსებას ეროვნული სამეცნიერო ფონდი განახორციელებდა. დამოუკიდებლობის მოპოვების შემდეგ, ცვლილებები, ამა თუ იმ სახით, შეეხო პრაქტიკულად ყველა სტრუქტურასა და ინსტიტუტს. უცვლელად აგრძელებდა ცხოვრებას, ალბათ, მხოლოდ მეცნიერების მართვის სისტემა. ათასობით ღირსეულ ქართველ მეცნიერს მოღვაწეობა ძველი, ადმინისტრაციულ-მბრძანებლური მართვის პირობებში უწევდა. მეცნიერებათა აკადემიას, რომლის კლასიკურ მოდელს წამყვანი მეცნიერების ასოციაცია წარმოადგენს, მინიჭებული ჰქონდა ადმინისტრირებისა და დაფინანსების ფუნქციები. მართვის ამგვარი სისტემა საბჭოთა კავშირში ემსახურებოდა ძირითადად სამხედრო-სამრეწველო კომპლექსის მომსახურებისა და რეჟიმის იდეოლოგიური უზრუნველყოფის ამოცანებს. სისტემის ფარგლებში ხელოვნურად იყო გათიშული ერთმანეთისგან უმაღლესი საგანმანათლებლო და სამეცნიერო-კვლევითი დაწესებულებები: კომუნისტურ მთავრობას არ უნდოდა უნივერსიტეტებში ძლიერი ინტელექტუალური პოტენციალის კონცენტრირება დაეშვა. სისტემის ამოცანას არ წარმოადგენდა კონკრეტული მეცნიერის თუ სამეცნიერო კოლექტივის ინტერესების დაკმაყოფილება. იმისთვის, რომ მეცნიერს დაფინანსება მოეპოვებინა, მას მრავალდონიანი ბიუროკრატიული ბარიერები უნდა დაეძლია, ჯერ საკუთრივ სამეცნიერო-კვლევით ინსტიტუტში, შემდეგ - მეცნიერებათა აკადემიაში.

იმ ცვლილებების მიზანს, რომელსაც მეცნიერებისა და განათლების სისტემაში საქართველოს მთავრობა ახორციელებს, ცოდნაზე დაფუძნებული საზოგადოების მშენებლობა წარმოადგენს. ამისათვის კი, სისტემამ ხელი უნდა შეუწყოს სახელმწიფოს ეკონომიკურ განვითარებას და განათლების ხარისხის მკვეთრ გაუმჯობესებას.

მეცნიერების თანამედროვე, წარმატებულ სისტემებს ახასიათებთ დაფინანსების

კონკრეტული, საერთაშორისო რეცენზირებაზე დაფუძნებული მექანიზმები, სამეცნიერო კვლევებისა და უმაღლესი განათლების ინტეგრაციის მაღალი დონე, აგრეთვე, მეცნიერული კვლევების დაფინანსების თანმიმდევრული ზრდა, უპირატესად, სახელმწიფო განვითარებისათვის სტრატეგიული მიმართულებით.

საქართველოში მეცნიერების რეფორმა სწორედ ამ გზით ვითარდება. აქვე უნდა აღინიშნოს ისიც, რომ რეფორმის წარმატებისთვის მეტად მნიშვნელოვანია მოქმედი სამეცნიერო პოტენციალის შენარჩუნება და განვითარება.

იმ ნაბიჯებს შორის, რომელიც გადაიდგა სისტემის რეფორმირებისთვის, გამორჩეული ადგილი დაიკავა 2005 წელს შექმნილმა ეროვნულმა სამეცნიერო ფონდმა, რომლის უშუალო ფუნქციაა სამეცნიერო პროექტების შეფასებისა და დაფინანსების თანამედროვე მექანიზმების ამუშავება.

ფონდმა 2006 წელს, პირველად ჩვენი ქვეყნის ისტორიაში, ჩაატარა საგრანტო კონკურსი, რომელშიც 988 სამეცნიერო განაცხადით, მონაწილეობა 142 ორგანიზაციამ მიიღო. პროექტების მიუკერძოებელი, კომპეტენტური და ინდივიდუალური რეცენზირება განახორციელა ფონდის ხუთასზე მეტმა საერთაშორისო ექსპერტმა განვითარებული სახელმწიფოების უმსხვილესი საგანმანათლებლო და სამეცნიერო ცენტრებიდან.

შეფასების გამჭვირვალე და თანმიმდევრული პროცედურის შედეგად გამოვლენილ დაფინანსებულ პროექტებს შორის იყვნენ არა მხოლოდ სახელმწიფო, არამედ კერძო და საზოგადოებრივი ორგანიზაციებიც, - ამ მიდგომასაც ჩვენს ქვეყანაში პრეცედენტი არ ჰქონია.

გარდა ძირითადი საგრანტო კონკურსისა, ფონდმა შესძლო კიდევ რამდენიმე კონკურსის ორგანიზება: საერთაშორისო კონფერენციებზე სამოგზაურო გრანტების, სამეცნიერო აპარატურის და საუნივერსიტეტო ბიბლიოთეკების განვითარების კონკურსები.

მინდა ვუსურვო ეროვნულ სამეცნიერო ფონდს, რომ მის პირველ წარმატებულ წელს ასეთივე სხვა მრავალი წელი მოყვეს. ფონდის საქმიანობა მნიშვნელოვნად განაპირობებს საქართველოს საგანმანათლებლო და სამეცნიერო პოტენციალის განვითარებას, რაც, თავის მხრივ, ჩვენი მოქალაქეების კეთილდღეობასა და სახელმწიფოს მომავალზე აისახება.

არჩილ მოწონელიძე

საქართველოს ეროვნული სამეცნიერო
ფონდის დირექტორი

უპირველესად, მინდა მადლობა მოვუხადო ყველა იმ ორგანიზაციასა თუ კერძო პირს, რომელთა აქტიური მხარდაჭერით სამეცნიერო ფონდმა შეძლო მნიშვნელოვანი საქმიანობის განხორციელება 2006 წელს. განსაკუთრებით მსურს ავღნიშნო განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს გადამწყვეტი როლი დასახული ამოცანების წარმატებით შესრულებაში. აღსანიშნავია, აგრეთვე, თვით სამეცნიერო საზოგადოების აქტიური მხარდაჭერა და ჩვენთან მათი ნაყოფიერი თანამშრომლობა ბევრ მნიშვნელოვან საკითხში.

საქართველოს ეროვნული სამეცნიერო ფონდი შეიქმნა საქართველოს პრეზიდენტის 2005 წლის 17 ივლისის №653 ბრძანებულებით მეცნიერების განვითარებისა და სახელმწიფო სამეცნიერო გრანტებით დაფინანსების უზრუნველსაყოფად.

ფონდის ძირითადი მიზანია სახელმწიფო საბიუჯეტო დაფინანსებით, ლიადგამოცხადებული კონკურსის გზით, დამოუკიდებელ საერთაშორისო და ადგილობრივ ექსპერტთა შეფასების საფუძველზე, გამჭვირვალე და თავისუფალი კონკურენციის პრინციპების შესაბამისად, სახელმწიფო გრანტების ორგანიზება და, ამით, საქართველოს სამეცნიერო პოტენციალის წარმოჩენა და გაძლიერება, ქართული მეცნიერების საერთაშორისო სტანდარტებთან გათანაბრება, ქართული კულტურული მემკვიდრეობის მეცნიერული კვლევის განვითარება, მსოფლიო მეცნიერების მიღწევებში წვლილის შეტანა, ინოვაციური ტექნოლოგიების შექმნაზე სამეცნიერო კვლევების ორიენტირება.

2006 წელს საქართველოს ეროვნულმა სამეცნიერო ფონდმა პირველად საქართველოს ისტორიაში, მოამზადა და ჩაატარა სამეცნიერო საგრანტო კონკურსი, რომელმაც მეცნიერთა უდიდესი დაინტერესება და უპრეცედენტო აქტიურობა გამოიწვია.

კონკურსის ჩასატარებლად ფონდის მიერ განხორციელდა შემდეგი უმნიშვნელოვანესი ამოცანები:

- კონკურსის მოდელის შექმნა ავტორიტეტული საერთაშორისო სამეცნიერო ფონდების გამოცდილებაზე დაყრდნობით;
- შექმნილი მოდელის საფუძველზე სახელმწიფო სამეცნიერო საკონკურსო გრანტების სისტემის სახელმძღვანელო ცნობარის შემუშავება, მისი იურიდიული უზრუნველყოფა და გამოცემა;

ნტების სისტემის სახელმძღვანელო ცნობარის შემუშავება, მისი იურიდიული უზრუნველყოფა და გამოცემა;

- საერთაშორისო და ადგილობრივი ექსპერტების მონაცემთა ელექტრონული ბაზის შექმნა;
- საერთაშორისო და ადგილობრივი ექსპერტების **on-line** რეგისტრირების სისტემის შექმნა;
- პროექტების შეფასების პროგრამული უზრუნველყოფა - **on-line** ექსპერტიზის სისტემის შექმნა;
- კონკურსის სრული ციკლის გამჭვირვალობის, მისანდომობისა და ობიექტურობის უზრუნველყოფა.

კონკურსმა მოიცვა რვა სამეცნიერო მიმართულება. სამეცნიერო გრანტების მოსაპოვებლად კონკურსში მონაწილეობა მიიღეს საქართველოში მოღვაწე მეცნიერთა ჯგუფებმა. საკონკურსოდ დარეგისტრირდა 998 პროექტი. წარმოდგენილი პროექტების შესრულებაში 6070 მეცნიერი და 142 ორგანიზაცია მონაწილეობდა. მნიშვნელოვანია, რომ საკონკურსო პროექტების შეფასებაში, საერთაშორისო პრაქტიკის შესაბამისად, 141 ადგილობრივ ექსპერტთან ერთად, მსოფლიოს წამყვანი სამეცნიერო ცენტრების 514 უცხოელი ექსპერტი მონაწილეობდა, მათ შორის აშშ-ს კოსმოსური სააგენტოდან (**NASA**), ჰარვარდის, იელის, ბერკლის, ოქსფორდის, კემბრიჯის და მსოფლიოში სახელმწიფოებრივი სხვა მრავალი უნივერსიტეტიდან. უცხოელ ექსპერტთა შორის ქიმიაში ნობელის პრემიის ლაურეატიც იყო.

საგრანტო კონკურსის შედეგად 2006 წლის ბიუჯეტის ფარგლებში ექსპერტთა რეკომენდაციების საფუძველზე ეროვნული სამეცნიერო ფონდის საბჭომ დასაფინანსებლად დაამტკიცა 113 პროექტი, საერთო ღირებულებით 11 129 721 ლარი.

აღსანიშნავია, რომ დაფინანსებულ პროექტებს შორის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტებისა და უმაღლესი საგანმანათლებლო

დანესებულებების 16 ერთობლივი პროექტია, რაც სამეცნიერო კვლევისა და უმაღლესი განათლების ინტეგრაციის ტენდენციაზე მიუთითებს.

სამეცნიერო საკონკურსო გრანტების გარდა სამეცნიერო ფონდმა 2006 წელს განახორციელა მთელი რიგი სხვა სახელმწიფო საგრანტო პროექტების ადმინისტრირება, რომლებიც მიზნად ისახავდნენ საერთაშორისო სამეცნიერო ცხოვრებაში ჩვენი მეცნიერების მონაწილეობის გააქტიურებას და სამეცნიერო ინფრასტრუქტურის განვითარებას. ეს კონკურსებია: მოკლევადიანი ინდივიდუალური სამოგზაურო გრანტები; სამეცნიერო აპარატურის შესაძენი გრანტები; გრანტები ბიბლიოთეკებისათვის სამეცნიერო ლიტერატურისა და პერიოდული გამოცემების შესაძენად.

ფონდმა ნაყოფიერად ითანამშრომლა უცხოურ საერთაშორისო სამეცნიერო ორგანიზაციებთან და ფონდებთან, მათ შორის: **INTAS, CRDF, ISTC, STCU, TACIS, NATO**-ს პროგრამასთან და სხვა.

ჩვენ ვიზიარებთ მეცნიერთა საერთო აზრს, რომ სამეცნიერო გრანტების სისტემა უდიდესი მიღწევაა ქართული საზოგადოებისათვის და საგრანტო დაფინანსება მეცნიერების რეფორმის განხორციელების ერთ-ერთ ძირითად მექანიზმს წარმოადგენს. უნდა

ითქვას ისიც, რომ ნებისმიერი რეფორმატორული ქმედება რთული და მტკივნეულია და თან ახლავს გარკვეული ხარვეზებიც. მით უფრო, თუ გავითვალისწინებთ, რომ ასეთი ფართო მასშტაბით სამეცნიერო კონკურსის ჩატარების პრეცედენტი ჯერ არ ყოფილა არც საქართველოში და არც მეზობელ ქვეყნებში.

განსაკუთრებული მადლიერებით მინდა ავღნიშნო სამეცნიერო ფონდის არცთუ მრავალრიცხოვანი გუნდის დიდი ძალისხმევა, მიმართული მსოფლიოს განვითარებულ ქვეყნებში აპრობირებული სამეცნიერო საგრანტო პროექტების ადმინისტრირების სისტემის დანერგვისა და ამუშავებისაკენ. ფონდი მართლაც მაქსიმალურად შეეცადა კონკურსის მაღალპროფესიულად, ღირსეულად და გამჭვირვალედ ჩატარებას. მის ვებ-გვერდზე განთავსებული ინფორმაცია კონკურსის მიმდინარეობის და შედეგების შესახებ მაქსიმალურად ტევადი და ხელმისაწვდომი იყო საზოგადოებისათვის.

და ბოლოს, კიდევ ერთხელ, ჩვენ გულწრფელად გამოვხატავთ პატივისცემას საქართველოს სამეცნიერო საზოგადოების მიმართ, რომლის ნევრებიც თავად ვართ და სიამოვნებით ვინვევთ ყველა დაინტერესებულ მხარეს სათანამშრომლოდ საერთო საქმის საკეთილდღეოდ.

მოვლენები, ფაქტები, მიღწევები

იანვარი

პრეზიდენტის სტიპენდიებზე წარდგინების საბჭოს სხდომა

საქართველოს ეროვნულმა სამეცნიერო ფონდმა ჩაატარა პრეზიდენტის სტიპენდიებზე წარდგინების საბჭოს მორიგი სხდომა, სადაც განიხილეს და შეაფასეს პრეზიდენტის სტიპენდიანტთა მიერ 2005 წლის განმავლობაში ჩატარებული სამეცნიერო მუშაობის შედეგები. კომისიის გადაწყვეტილების საფუძველზე სტიპენდიების გაცემა გაუგრძელდა 88 ახალგაზრდა მეცნიერს. ამ მიზნით 2006 წლის განმავლობაში დახარჯულია 154,400 ლარი.

1 მარტი

ახალგაზრდა მეცნიერთა სტიპენდიების დაფინანსება

საქართველოს ეროვნულმა სამეცნიერო ფონდმა 2006 წლის 1 მარტიდან დაიწყო საქართველო-INTAS-ის ერთობლივი დაფინანსებით ჩატარებული ახალგაზრდა მეცნიერთა სტიპენდიების 2005 წლის კონკურსის გამარჯვებულთა დაფინანსება. 9 ახალგაზრდა მეცნიერი ყოველთვიურად მიიღებს კუთვნილ სტიპენდიას ეროვნულ ვალუტაში 2008 წლის ბოლომდე. შვიდმა მათგანმა მიიღო მოპოვებული სამოგზაურო გრანტის პირველი ნაწილი. ამ მიზნით საქართველოს მხრიდან გამოყოფილია 50 000, ხოლო INTAS-ის მხრიდან 80 000 ევრო.

21-22 მარტი

შავი ზღვის ეკონომიკური თანამშრომლობის ორგანიზაციის მეცნიერებისა და ტექნოლოგიების სამუშაო ჯგუფის შეხვედრა

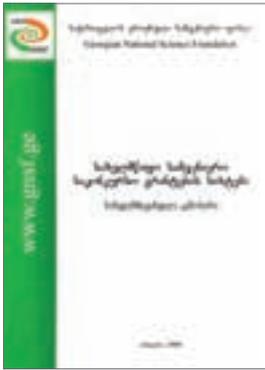

2006 წლის 21-22 მარტს საქართველოს ეროვნული სამეცნიერო ფონდის დირექტორის მოადგილემ მონაწილეობა მიიღო შავი ზღვის ეკონომიკური თანამშრომლობის ორგანიზაციის მეცნიერებისა და ტექნოლოგიების სამუშაო ჯგუფის შეხვედრაში. შეხვედრაზე განიხილეს შავი ზღვის რეგიონის ქვეყნებიდან დასაფინანსებლად წარდგენილი სამეცნიერო

პროექტები. შეხვედრაზე დაისახა სამომავლო საქმიანობის გეგმები.

17 აპრილი

სახელმწიფო სამეცნიერო გრანტების უონჯურის გამოცხადება

2006 წლის 17 აპრილს საქართველოს ეროვნულმა სამეცნიერო ფონდმა პირველად საქართველოს ისტორიაში, გამოაცხადა სახელმწიფო სამეცნიერო გრანტების ღია კონკურსი, პროექტების ინდივიდუალური, დამოუკიდებელი და მიუკერძოებელი ადგილობრივი და საერთაშორისო შეფასების სისტემითა და კონკურსის სრული გამჭვირვალობისა და საჯაროობის უზრუნველყოფით. კონკურსისთვის მომზადდა და გამოიცა სახელმძღვანელო ცნობარი ქართულ და ინგლისურ ენებზე, ტირაჟით 1500 ეგზემპლარი. საკონკურსოდ დარეგისტრირდა 988 პროექტი რვა სამეცნიერო მიმართულებით.

19-21 აპრილი

INTAS-ის საერთაშორისო უონფერენცია

INTAS-ისა და საქართველოს ეროვნული სამეცნიერო ფონდის მიერ 2006 წლის 19-21 აპრილს თბილისში, ივანე ჯავახიშვილის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში ჩატარდა საერთაშორისო სემინარი: "სამხრეთ კავკასია — INTAS 2006". სემინარი ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი მოვლენა იყო დამოუკიდებელი საქართველოს ისტორიაში, როგორც თავისი მამულებით, ისე მონაწილეთა სტატუსით. სემინარის მუშაობაში მონაწილეობას

ღებულობდა 200-მდე მეცნიერი და სამეცნიერო პოლიტიკის განმსაზღვრელი პირი, მათგან 100-მდე სტუმარი ევროკავშირის და დსთ-ს ქვეყნებიდან. სემინარმა მნიშვნელოვნად შეუწყო ხელი პარტნიორული კავშირების დამყარებას ევროპულ და ქართველ მეცნიერებს შორის და ამ უკანასკნელთა მონაწილეობას ევროპულ სამეცნიერო პროგრამებში.

აპრილი-მაისი

სახელმწიფო სამეცნიერო გრანტების უონჯურის საკონსულტაციო სემინარები

სახელმწიფო სამეცნიერო საგრანტო კონკურსის პირობების გაცნობისა და საკონკურსო განაცხადების მომზადებაში ხელშეწყობის მიზნით, ეროვნულმა სამეცნიერო ფონდმა ჩაატარა ღია საკონსულტაციო სემინარები. თბილისში ღია სემინარები ჩატარდა 27, 28 აპრილსა და 10 მაისს, ქუთაისში - 2 მაისს, ბათუმში - 3 მაისს, ხოლო თელავში - 10 მაისს. ექვს ღია სემინარს 2000-ზე მეტი მეცნიერი დაესწრო. სემინარებში მონაწილე მეცნიერებს გადაეცათ საკონკურსო გრანტების სისტემის სახელმძღვანელო ცნობარი. ფონდმა ასევე ჩაატარა წინასწარ რეგისტრაციო კონსულტაციები: 15-16 მაისს ქუთაისში და 17-18 მაისს ბათუმში.

28 აპრილი – 23 მაისი

საქართველოს ეროვნული სამეცნიერო ფონდის დირექტორის ვიზიტი აშშ-ში

2006 წლის აპრილი-მაისის პერიოდში საქართველოს ეროვნული სამეცნიერო ფონდის დირექტორი, ბ-ნი არჩილ მონონელიძე, რამდენიმე ქართველ მეცნიერთან ერთად, იმყოფებოდა ამერიკის შეერთებულ შტატებში. ვიზიტი პროგრამის “სტუმრად ამერიკაში” ფარგლებში დაფინანსებული იყო აშშ სახელმწიფო დეპარტამენტის საგანმანათლებლო და კულტურულ საქ-

მიანობათა ბიუროს მიერ. პროგრამის მონაწილეები გაეცნენ აშშ-ს სამეცნიერო-ტექნოლოგიური სექტორის მართვის სისტემას, აშშ-ს სამეცნიერო ფონდების, საპატიო საზოგადოებების, მეცნიერებათა აკადემიების და კვლევითი ინსტიტუტების მუშაობის სპეციფიკას. გაიმართა შეხვედრები სხვადასხვა უნივერსიტეტებში, სამეცნიერო-კვლევით ორგანიზაციებსა და სამეცნიერო ფონდებში. დაისახა პარტნიორული კონტაქტების დამყარებისა და თანამშრომლობის შემდგომი გაღრმავების მიზნები.

26-28 ივნისი

სესფ-ის დირექტორის მოადგილის მონაწილეობა საერთაშორისო სამეცნიერო-ტექნიკური ცენტრის (ISTC) საუოორდინაციო საბჭოს მე-40 შეხვედრაში, ერევანი, სომხეთი

საქართველოს ეროვნული სამეცნიერო ფონდის დირექტორის მოადგილემ ქ-მა ნათია ჯოხაძემ მონაწილეობა მიიღო ქალაქ ერევანში გამართულ საერთაშორისო სამეცნიერო-ტექნიკური ცენტრის საკოორდინაციო საბჭოს მე-40 შეხვედრაში. საბჭოზე განიხილეს ცენტრის საქმიანობა, გამოავლინეს დასაფინანსებლად შერჩეული პროექტები და დასახეს ცენტრის მუშაობის სამომავლო გეგმები.

31 ივლისი – 30 ნოემბერი

მოხელევადიანი ინდივიდუალური სამოგზაურო გრანტების ჟონურისი საერთაშორისო სამეცნიერო ღონისძიებაში მონაწილეობის მისაღებად

საქართველოს ეროვნულმა სამეცნიერო ფონდმა ჩაატარა კონკურსი მოკლევადიან ინდივიდუალურ სამოგზაურო გრანტებზე. კონკურსი ითვალისწინებდა ქართველი მეცნიერებისათვის ფინანსურ ხელშეწყობას საერთაშორისო სამეცნიერო ღონისძიებაში მონაწილეობის მისაღებად. კონკურსის შედეგად 28 ქართველმა მეცნიერმა მონაწილეობა მიიღო 18 ქვეყანაში დაგეგმილ საერთაშორისო სამეცნიერო ფორუმში.

28 ივლისი – 10 ოქტომბერი

საგრანტო უონტურსი სამეცნიერო აპარატურის შესაძენად

საქართველოს ეროვნულმა სამეცნიერო ფონდმა ჩაატარა კონკურსი სამეცნიერო აპარატურის შესაძენად. კონკურსის მიზანია აამაღლოს ქვეყანაში სამეცნიერო კვლევების ხარისხი, გაზარდოს თანამედროვე აპარატურაზე სამეცნიერო ჯგუფების ხელმისაწვდომობა და ამით ხელი შეუწყოს ქვეყანაში სამეცნიერო საქმიანობის გააქტიურებას. კონკურსი ითვალისწინებს სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტებისა და უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებებისათვის თანამედროვე სამეცნიერო აპარატურის შეძენის დაფინანსებას. საკონკურსოდ დარეგისტრირდა 31 განაცხადი. საერთო ჯამში სამეცნიერო აპარატურაზე მოთხოვნილი თანხა შეადგენს 4,203,876.79 ლარს. კონკურსის შედეგები გამოვლინდება 2007 წლის თებერვალში.

28 ივლისი – 15 ოქტომბერი

საგრანტო უონტურსი ბიბლიოთეკებისათვის სამეცნიერო ლიტერატურის შესაძენად

საქართველოს ეროვნულმა სამეცნიერო ფონდმა ჩაატარა კონკურსი ბიბლიოთეკებისათვის სამეცნიერო ლიტერატურისა და პერიოდული გამოცემების შესაძენად. კონკურსი მიზნად ისახავს უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებების ბიბლიოთეკების განვითარების ხელშეწყობას. კონკურსი ითვალისწინებს ბიბლიოთეკებისათვის თანამედროვე სამეცნიერო ლიტერატურისა და პერიოდული გამოცემების შეძენის დაფინანსებას.

საკონკურსოდ დარეგისტრირდა 6 განაცხადი. საერთო ჯამში მოთხოვნილი თანხა შეადგენს 424,855.93 ლარს. კონკურსის შედეგები გამოვლინდება 2007 წლის თებერვალში.

აგვისტო

პროექტის: „მეცნიერების ადმინისტრირების ეფექტური მოდელის შექმნა“ დაწყება ევროკავშირის TACIS-ის პროგრამის ფარგლებში

ევროკავშირის დაფინანსებით ესტონეთის სამეცნიერო ფონდის „არქიმედე“-ს მიერ დაიწყო ევროკავშირის TACIS-ის პროგრამის ფარგლებში მიმდინარე პროექტის: „მეცნიერების ადმინისტრირების ეფექტური მოდელის შექმნა: ევროკავშირის გამოცდილების მიმოხილვა და საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროსთან ერთად მეცნიერების პოლიტიკის შესახებ რეკომენდაციების შემუშავება“. პროექტის ადგილობრივი პარტნიორები არიან საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო და საქართველოს ეროვნული სამეცნიერო ფონდი.

6-9 სექტემბერი

სესფ-ის დირექტორის ვიზიტი ბრიუსელში, ბელგია

ეროვნული სამეცნიერო ფონდის დირექტორი არჩილ მოწონელიძე INTAS-ის სამეცნიერო საბჭოს მიწვევით იმყოფებოდა ბრიუსელში. ვიზიტის მიზანი იყო დამკვირვებლად მონაწილეობა INTAS-სამხრეთ კავკასიის სამეცნიერო პროექტების კონკურსში გამარჯვებულთა დამტკიცების პროცესში. გაიმართა შეხვედრები INTAS-ის პრეზიდენტთან, თანამშრომლებთან და ექსპერტებთან ევროპის სხვადასხვა ქვეყნიდან.

28 სექტემბერი

სესფ-ის სამეცნიერო საბჭოს პირველი სხდომა და სახელმწიფო სამეცნიერო გრანტების უონეურსის შედეგების დამტკიცება

28 სექტემბერს გაიმართა სესფ-ის სამეცნიერო საბჭოს პირველი სხდომა. სხდომაზე განიხილეს სესფ-ის საქმიანობა და სახელმწიფო სამეცნიერო გრანტების კონკურსის ადმინისტრირების პროცესი. სამეცნიერო საბჭომ კენჭისყრით დასაფინანსებლად დაამტკიცა სახელმწიფო სამეცნიერო საგრანტო კონკურსში ინდივიდუალურ ექსპერტთა შეფასების

საფუძველზე გამოვლენილი დასაფინანსებლად შერჩეული 113 პროექტი.

2-3 ოქტომბერი

სესფ-ის მიერ ჩატარებული სახელმწიფო სამეცნიერო გრანტების უონეურსის შედეგების პრეზენტაცია ბათუმში, საქართველო

საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს ორგანიზებით ბათუმში, შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტში, მოეწყო სესფ-ის მიერ ჩატარებული სახელმწიფო სამეცნიერო გრანტების კონკურსის შედეგების პრეზენტაცია. სესფ-ის მიერ ჩატარებული კონკურსის შედეგად დაფინანსდა 113 პროექტი რვა სამეცნიერო მიმართულებით. პროექტების დაფინანსება დაიწყო 2006 წლის ოქტომბერში. სხვა სტუმრებთან ერთად, პრეზენტაციაზე მონაწილე იყვნენ დაფინანსებული პროექტების ხელმძღვანელები ბათუმიდან და მასმედიის წარმომადგენლები.

31 ოქტომბერი

ხელშეჯერების გაფორმება სესფ-სა და უკრაინის სამეცნიერო-ტექნოლოგიურ ცენტრს შორის

2006 წლის 31 ოქტომბერს თბილისში საქართველოს ეროვნული სამეცნიერო ფონდის დირექტორმა, არჩილ მოწონელიძემ და უკრაინის სამეცნიერო-ტექნოლოგიური ცენტრის (STCU) აღმასრულებელმა დირექტორმა, ენდრიუ ჰუდმა ხელი მოაწერეს მემორანდუმს თანამშრომლობის შესახებ, რომელიც დასაბამს აძლევს ამ ორგანიზაციებს შორის თანამშრომლობას მიზნობრივი კვლევისა და განვითარების პროგრამის ფარგლებში.

1-7 ნოემბერი

სესფ-ის დირექტორის ვიზიტი ტაინსა და ჰელსინკში

1-7 ნოემბერს პროექტის: “მეცნიერების ადმინისტრირების ეფექტური მოდელის შექმნა” ფარგლებში ესტონეთსა და ფინეთში მივლინებულ იქნა ქართველ მეცნიერთა და მეცნიერების პოლიტიკის განმსაზღვრელ პირთა დელეგაცია, მათ შორის სესფ-ის დირექტორი არჩილ მონონელიძე. დელეგაციის წევრები ადგილზე გაეცნენ მონინავე სამეცნიერო ცენტრებისა და უნივერსიტეტების მუშაობას. მოინახულეს ცნობილი ტექნოპარკები, ტექნოლოგიური ინკუბატორები და მეცნიერებატევადი პროდუქციის წარმოებაზე ორიენტირებული კომპანიები.

დელეგატები შეხვდნენ აღნიშნული ქვეყნების მეცნიერების პოლიტიკის განმსაზღვრელ პირებს. მოისმინეს მათი მოხსენებები და მიანოდეს ინფორმაცია საქართველოს სამეცნიერო და უმაღლესი განათლების სფეროებში მიმდინარე რეფორმების შესახებ. განიხილეს ორმხრივი და მრავალმხრივი სამომავლო თანამშრომლობის შესაძლებლობები.

15-17 ნოემბერი

სესფ-ის დირექტორის ვიზიტი უკრაინის სამეცნიერო-ტექნოლოგიური ცენტრის საბჭოს 23-ე სხდომაზე, უიევი, უკრაინა

საქართველოს ეროვნული სამეცნიერო ფონდის დირექტორმა, არჩილ მონონელიძემ, მონაწილეობა მიიღო უკრაინის სამეცნიერო-ტექნოლოგიური ცენტრის დირექტორთა საბჭოს 23-ე სხდომაზე. სხდომაზე განიხილეს უსტც-ს კონკურსებზე წარდგენილი პროექტების დაფინანსების შესაძლებლობები და საქართველოსთან მიზნობრივი კვლევისა და განვითარების პროგრამის განხორციელების საკითხი.

17 ნოემბერი

სესფ-ისა და უკრაინის სამეცნიერო-ტექნოლოგიური ცენტრის მიერ ერთობლივი სამეცნიერო უონეურსის გამოცხადება

სესფ-მა და უსტც-მ გამოაცხადეს ერთობლივი საგრანტო კონკურსი “მიზნობრივი კვლევებისა და განვითარების ინიციატივების პროგრამის” ფარგლებში. კონკურსი მოიცავს ორ სფეროს: 1. ბიოტექნოლოგიები და სიცოცხლის შემსწავლელი მეცნიერებები, 2. საინფორმაციო და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიები. პროგრამის განხორციელება მოხდება დონორი მხარეების (ევროკავშირი, აშშ და კანადა) და საქართველოს ერთობლივი თანაბარი თანადაფინანსებით. პროგრამის საერთო ბიუჯეტი 300 000 აშშ დოლარი.

7-8 დეკემბერი

სესფ-ის დირექტორის მოადგილის მონაწილეობა მეცნიერების პოლიტიკისადმი მიძღვნილ სამუშაო შეხვედრაში ათენში, საბერძნეთი

ფონდის დირექტორის მოადგილემ, ნათია ჯოხაძემ მონაწილეობა მიიღო შავი ზღვის კვლევების საერთაშორისო ცენტრის მიერ ორგანიზებულ შეხვედრაში: “მეცნიერებისა და ტექნოლოგიების პოლიტიკა შავი ზღვის რეგიონში”. შეხვედრაზე განიხილეს შავი ზღვის რეგიონის ქვეყნებში არსებული მდგომარეობა მეცნიერებისა და ტექნოლოგიების სფეროში, მათ შორის: რეფორმების საკითხები, სისტემური და ფინანსური საკითხები, პროექტების დაფინანსების არსებული მდგომარეობა და სხვა. შეხვედრის შედეგად შემუშავდა ანგარიში.

საქმიანობა

1. სახელმწიფო სამეცნიერო გრანტების უონეურსი

საქართველოში მეცნიერების რეფორმის სისტემური განხორციელებისათვის 2005 წელს შეიქმნა საქართველოს ეროვნული სამეცნიერო ფონდი, რომლის ძირითადი ფუნქციაა საქართველოში მეცნიერების დაფინანსების საერთაშორისოდ აპრობირებული კონკურენტული და გამჭვირვალე სისტემის შექმნა. ფონდმა საქართველოს ისტორიაში პირველად, 2006 წელს ჩაატარა სახელმწიფო სამეცნიერო გრანტების კონკურსი, რაც ეფუძნებოდა ერთიან კონკურენტულ პირობებში სამეცნიერო პროექტების ფარულ შეფასებას ინდივიდუალური, დამოუკიდებელი ექსპერტების მიერ. საგანგებოდ ამ მიზნით ფონდმა თანამშრომლობისთვის მოიწვია ქართველი და უცხოელი ექსპერტები. ფონდთან სათანამშრომლოდ დარეგისტრირდა 750 ექსპერტი.

სახელმწიფო სამეცნიერო გრანტების კონკურსი გამოცხადდა 2006 წლის 17 აპრილს. განაცხადების მიღების ბოლო ვადა იყო 2006 წლის 31 მაისი. კონკურსი მიზნად ისახავდა საუკეთესო სამეცნიერო პროექტების გამოვლენას და დაფინანსებას. საქართველოში დაინერგა მეცნიერების დაფინანსების სრულიად ახალი მოდელი, რომელიც დაეფუძნა მეცნიერებაში სახელმწიფო თანხების გამჭვირვალე, ობიექტურ და ეფექტურ ხარჯვას.

უონეურსის ადმინისტრირებისათვის განხორციედა შემდეგი ამოცანები:

- კონკურსის მოდელის შექმნა ავტორიტეტული საერთაშორისო სამეცნიერო ფონდების გამოცდილებაზე დაყრდნობით;
- შექმნილი მოდელის საფუძველზე სახელმწიფო სამეცნიერო საკონკურსო გრანტების სახელმძღვანელო ცნობარის შემუშავება და გამოცემა ქართულ და ინგლისურ ენებზე;
- სახელმძღვანელო ცნობარისა და კონკურსის ადმინისტრირების ნორმატიული ბაზის უზრუნველყოფა;
- კონკურსის ადმინისტრირების სრული ციკლის პროგრამული უზრუნველყოფა;
- საერთაშორისო და ადგილობრივი ექსპერტების მონაცემთა ელექტრონული ბაზის შექმნა;
- საერთაშორისო და ადგილობრივი ექსპერტების ელექტრონული რეგისტრაციის სისტემის შექმნა;
- კონკურსის პირობების გაცნობის მიზნით ღია საკონსულტაციო სემინარებისა და ინდივიდუალური საკონსულტაციო დღეების ორგანიზება საქართველოს სხვადასხვა ქალაქებში;
- პროექტების შეფასების პროგრამული უზრუნველყოფა ელექტრონული ექსპერტიზის სისტემით;
- კონკურსის საჯაროობა და გამჭვირვალობა; კონკურსის შედეგების, თითოეული პროექტის შეფასების (ქულები და ექპერტთა კომენტარები) ფონდის ოფიციალურ ვებ-გვერდზე განთავსება.

კონკურსის გამოცხადების საინფორმაციო უზრუნველყოფა განხორციელდა:

- პრესით;
- ოფიციალური წერილებით;
- ფონდის ვებ-გვერდის მეშვეობით;
- საკონსულტაციო სემინარებით: თბილისში, ქუთაისში, ბათუმსა და თელავში;
- ინდივიდუალური ყოველკვირეული კონსულტაციებით — კონკურსის გამოცხადებიდან ყოველ ხუთშაბათს განაცხადების მიღების ვადის ამონურვამდე.

კონკურსის გამოცხადებიდან კონსულტაცია გაენია 1000-მდე მეცნიერს, პასუხი გაეცა სატელეფონო ზარებითა და ელექტრონული ფოსტით შემოსულ 300-ზე მეტ შეკითხვას. ფონდის ვებ-გვერდზე გამოქვეყნდა ხშირად დასმული შეკითხვების პასუხები.

საკონკურსო პროექტები დარეგისტრირდა ფონდის მიერ გამოცხადებული რვა სამეცნიერო მიმართულების შესაბამისად:

1. ქართველოლოგიური მეცნიერებები
2. ჰუმანიტარული, ეკონომიკური და სოციალური მეცნიერებები
3. მათემატიკა, მექანიკა, ტელეკომუნიკაციები, საინფორმაციო ტექნოლოგიები
4. საბუნებისმეტყველო მეცნიერებები
5. დედამიწის შემსწავლელი მეცნიერებები და გარემო
6. სიცოცხლის შემსწავლელი და სამედიცინო მეცნიერებები
7. საინჟინრო მეცნიერებები, მაღალტექნოლოგიური მასალები
8. აგრარული მეცნიერებები

ფონდის მიერ შემუშავდა და გამოიცა სახელმწიფო სამეცნიერო საკონკურსო გრანტების სისტემის *სახელმძღვანელო ცნობარი* ქართულ და ინგლისურ ენებზე, სადაც დეტალურად იყო წარმოდგენილი კონკურსში მონაწილეობის პროცედურა და პირობები.

საკონკურსოდ შემოსული პროექტები შესაფასებლად გადაეგზავნა უცხოელ და ადგილობრივ ექსპერტებს. შეფასებაში მონაწილეობას ღებულობდა 514 უცხოელი და 141 ქართველი ექსპერტი.

ექსპერტების შეფასების საფუძველზე 2006 წლის ბიუჯეტის ფარგლებში დასაფინანსებლად შეირჩა 113 უმაღლესქულიანი პროექტი. დასაფინანსებლად შერჩეული პროექტების ნუსხა დამტკიცდა სესფ-ის სამეცნიერო საბჭოს პირველ სხდომაზე 2006 წლის 28 სექტემბერს.

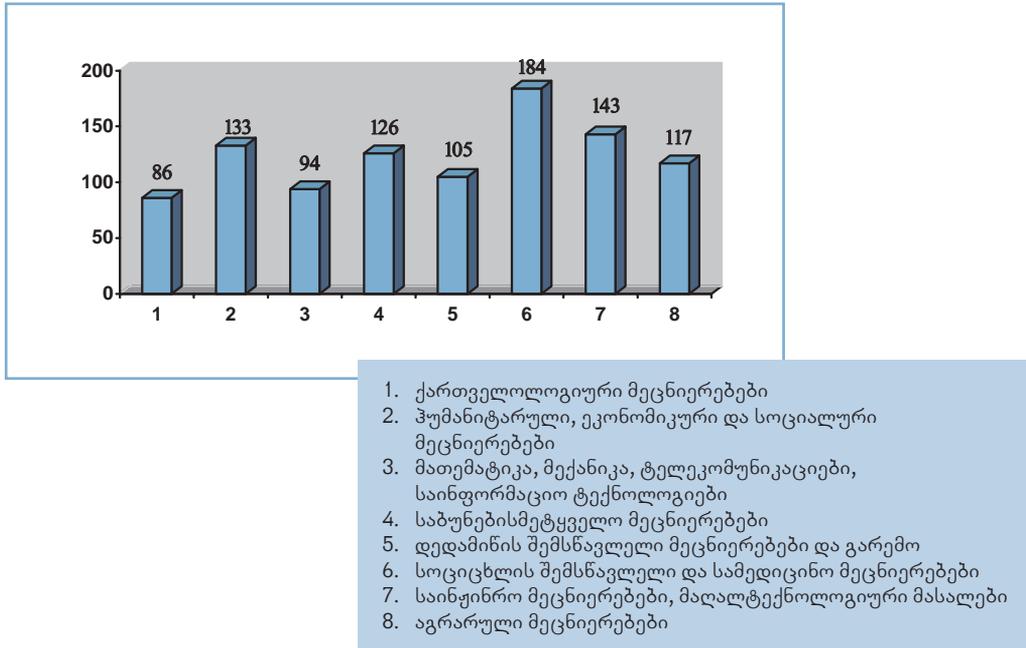
სახელმწიფო სამეცნიერო საგრანტო კონკურსზე გამოყოფილი 2006 წლის ბიუჯეტი შეადგენდა 1,500,000 ლარს.

1.1. რეგისტრირებული პროექტები

საკონკურსოდ დარეგისტრირდა 988 პროექტი 142 ორგანიზაციიდან ფონდის მიერ წინასწარ გამოცხადებული რვა სამეცნიერო მიმართულებით.

გრაფიკი 1.

რეგისტრირებული პროექტების გადანაწილება სამეცნიერო მიმართულებათა მიხედვით

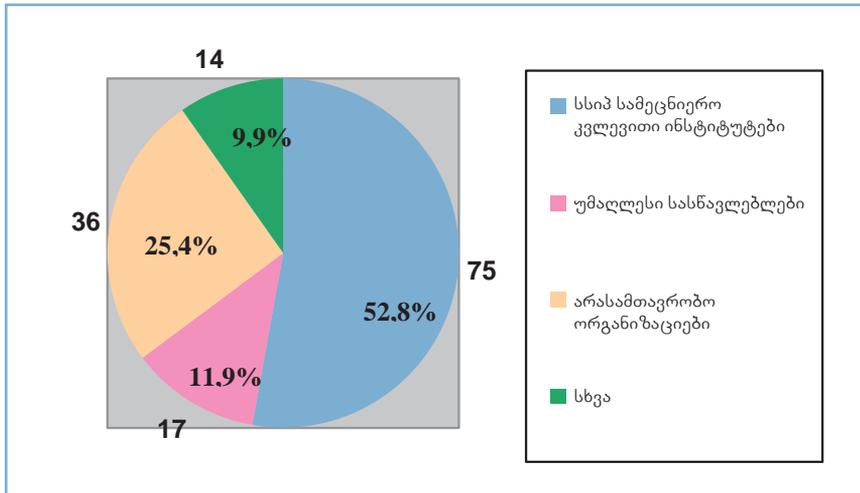

1. ქართველოლოგიური მეცნიერებები
2. ჰუმანიტარული, ეკონომიკური და სოციალური მეცნიერებები
3. მათემატიკა, მექანიკა, ტელეკომუნიკაციები, საინფორმაციო ტექნოლოგიები
4. საბუნებისმეტყველო მეცნიერებები
5. დედამიწის შემსწავლელი მეცნიერებები და გარემო
6. სოციცხლის შემსწავლელი და სამედიცინო მეცნიერებები
7. საინჟინრო მეცნიერებები, მაღალტექნოლოგიური მასალები
8. აგარული მეცნიერებები

პროექტები წარმოდგენილი იყო სსიპ სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტების, უმაღლესი სასწავლებლების, არასამთავრობო და სხვა ორგანიზაციების მიერ.

გრაფიკი 2.

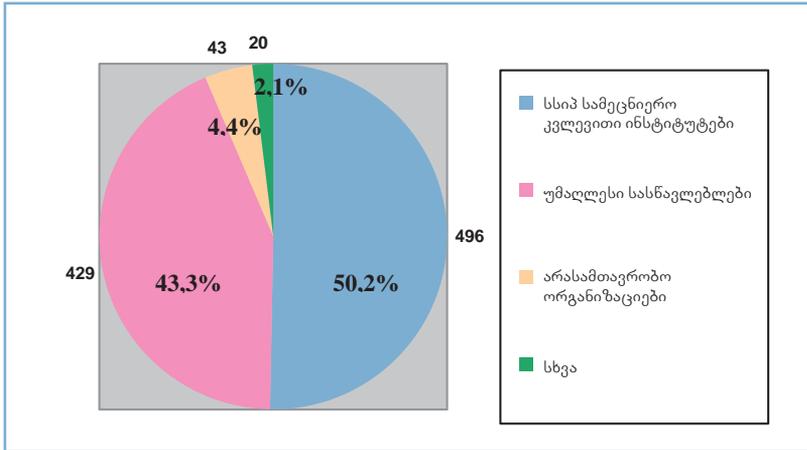
კონკურსში მონაწილე ორგანიზაციების რაოდენობრივი და პროცენტული გადანაწილება მათი ინსტიტუციური ფორმის მიხედვით (სულ 142 ორგანიზაცია)

კონკურსში პროექტები წარმოდგენილი იქნა მეცნიერთა ჯგუფების მიერ, ხოლო გრანტის მიმღები ორგანიზაცია შეიძლება იყოს უმაღლესი სასწავლებელი, უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულება ან არასამთავრობო ორგანიზაცია.

გრაფიკი 3.

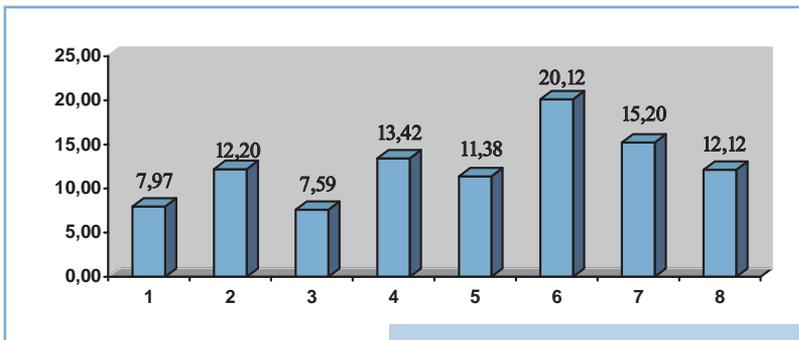
კონკურსში რეგისტრირებული პროექტების რაოდენობრივი და პროცენტული გადანაწილება მონაწილე ორგანიზაციების იურიდიული სტატუსის მიხედვით (სულ 988 პროექტი)

რეგისტრირებული პროექტების საერთო მოთხოვნილმა თანხამ სამი წლის მანძილზე შეადგინა 88,329,581 ლარი. სამეცნიერო მიმართულებათა მიხედვით მოთხოვნილი თანხა შემდეგნაირად გადანაწილდა:

გრაფიკი 4.

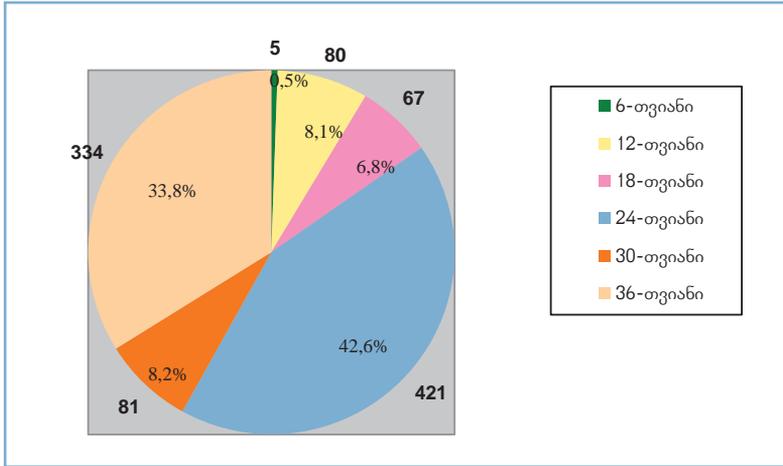
რეგისტრირებული პროექტების მოთხოვნილი თანხების პროცენტული გადანაწილება სამეცნიერო მიმართულებათა მიხედვით

1. ქართველოლოგიური მეცნიერებები
2. ჰუმანიტარული, ეკონომიკური და სოციალური მეცნიერებები
3. მათემატიკა, მექანიკა, ტელეკომუნიკაციები, საინფორმაციო ტექნოლოგიები
4. საბუნებისმეტყველო მეცნიერებები
5. დედამიწის შემსწავლელი მეცნიერებები და გარემო
6. სოციცხლის შემსწავლელი და სამედიცინო მეცნიერებები
7. საინჟინრო მეცნიერებები, მაღალტექნოლოგიური მასალები
8. აგრარული მეცნიერებები

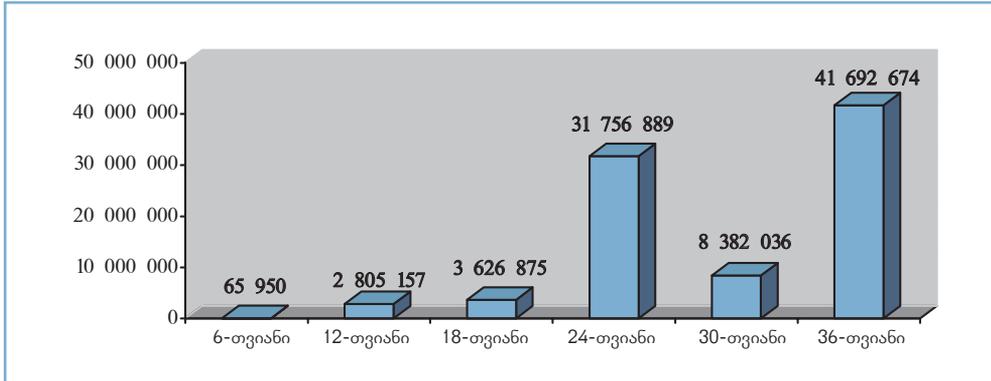
ფონდის მიერ შემუშავებული სახელმძღვანელო ცნობარის თანახმად, საკონკურსო პროექტების ხანგრძლივობა განისაზღვრა 6-იდან 36 თვემდე. რეგისტრირებული პროექტების დიდი ნაწილი 24-თვიან პერიოდზე იყო გათვლილი, 6-თვიანი ხანგრძლივობის პროექტების რაოდენობა იყო 5.

გრაფიკი 5.
რეგისტრირებული პროექტების რაოდენობრივი და პროცენტული გადანაწილება პროექტების ხანგრძლივობის მიხედვით

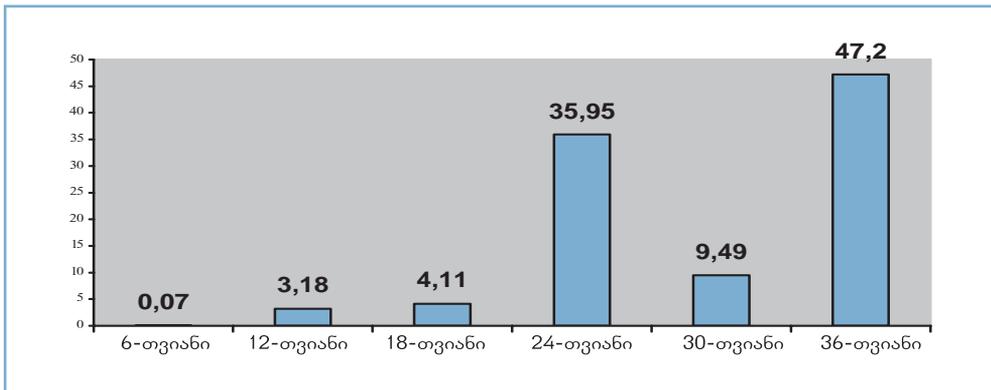

სახელმძღვანელო ცნობარის თანახმად, თითოეული პროექტისათვის მოთხოვნილი თანხა წელიწადში უნდა ყოფილიყო არაუმეტეს 50 000 ლარისა, ხოლო ორ და სამ-წლიან პროექტებზე, შესაბამისად, არაუმეტეს 100 000 და 150 000 ლარისა.

გრაფიკი 6.
რეგისტრირებული პროექტების მოთხოვნილი თანხა მათი ხანგრძლივობის მიხედვით (ლარი)

გრაფიკი 7.
რეგისტრირებული პროექტების მოთხოვნილი თანხის პროცენტული გადანაწილება მათი ხანგრძლივობის მიხედვით (ლარი)

1.2. უონეურსის შედეგები

უონდის მიერ კონკურსის ადმინისტრირებისათვის შეიქმნა სპეციალური კომპიუტერული პროგრამა, რომელიც მოიცავდა ექსპერტთა მონაცემთა ბაზას, რეგისტრირებული პროექტების მონაცემთა ბაზას, ექსპერტების დარეგისტრირების პროცედურას, ექსპერტებისათვის პროექტების მინიჭებისა და გადაგზავნის პროცედურებს, ექსპერტების მიერ დაწერილი შეფასებების ავტომატურ მიღებასა და შენახვას ფონდის სერვერზე.

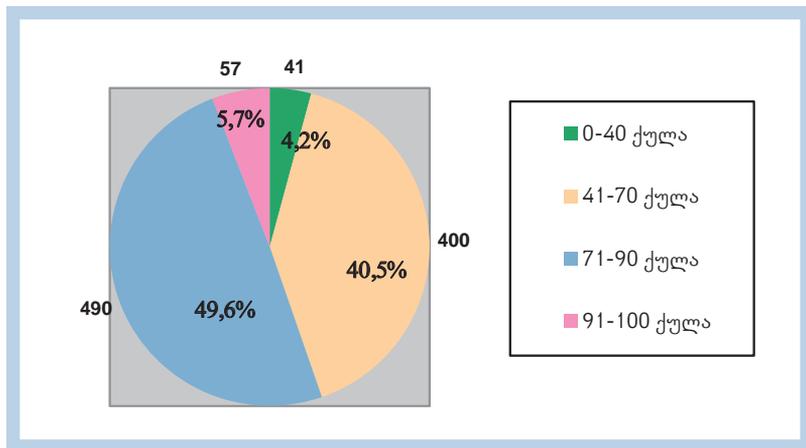
Project Title	Date	Score
1. Constructing polynomials for non-linear functions	01.01.2011	1 00 00 00 00 00 00
2. Boundary Value Problems in an Infinite Interval for Non-linear Ordinary Differential Equations	01.01.2011	4 00 00 00 00 00 00
3. Analytical Solution of Systems of Nonlinear Differential and Difference Equations	01.01.2011	4 00 00 00 00 00 00
4. Application of Control Methods to Investigation of Higher-Order Properties of Differential Equations	01.01.2011	1 00 00 00 00 00 00
5. Numerical and Constructive Methods for Nonlinear Algebraic Equations	01.01.2011	4 00 00 00 00 00 00
6. The algebraic method of solving of non-linear problems	01.01.2011	1 00 00 00 00 00 00
7. Analytical and numerical solution of some classes of nonlinear partial differential and integro-differential equations	01.01.2011	1 00 00 00 00 00 00

პროექტების შეფასების პროცესში მონაწილეობა მიიღო 514 უცხოედა ექსპერტმა.

ყველაზე მეტი უცხოელი ექსპერტი მონაწილეობდა **სიცოცხლის შემსწავლელი და სამედიცინო, საბუნებისმეტყველო და საინჟინრო მეცნიერებების** მიმართულებით დარეგისტრირებული პროექტების შეფასებაში, ყველაზე ნაკლები — **ქართველოლოგიური მეცნიერებით** დარეგისტრირებული პროექტების შეფასებაში.

კონკურსის შედეგად ექსპერტების შეფასებების საფუძველზე მიღებული გასაშუალებული ქულის მიხედვით, ფონდის მიერ წინასწარ შემუშავებულ ქულათა ჯგუფში პროექტები ჯამურად შემდეგნაირად გადანაწილდა:

გრაფიკი 8.
შეფასებული პროექტების რაოდენობრივი და პროცენტული გადანაწილება მიღებული ქულების მიხედვით¹ (სულ 988 პროექტი)

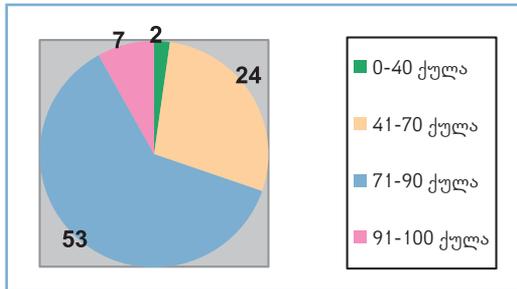
1 0-40 ქულა — სუსტი; 41-70 ქულა — საშუალო; 71-90 ქულა — კარგი; 91-100 ქულა — ძალიან კარგი.

თითოეული სამეცნიერო მიმართულების მიხედვით პროექტების მიერ მიღებული გასაშუალებული ქულები შემდეგნაირად გადანაწილდა:

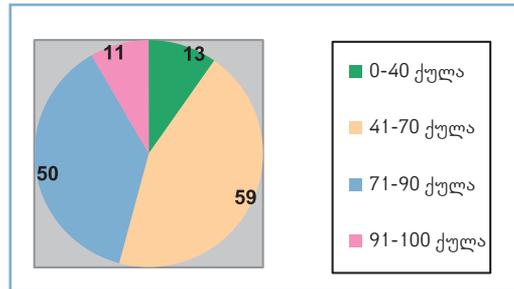
გრაფიკი 8.1 — 8.8.

შეფასებული პროექტების რაოდენობრივი გადანაწილება მიღებული ქულების მიხედვით თითოეულ სამეცნიერო მიმართულებაში

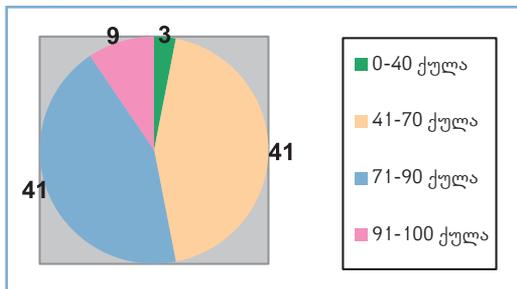
8.1. ქართველოლოგიური მეცნიერებები (სულ 86 პროექტი)

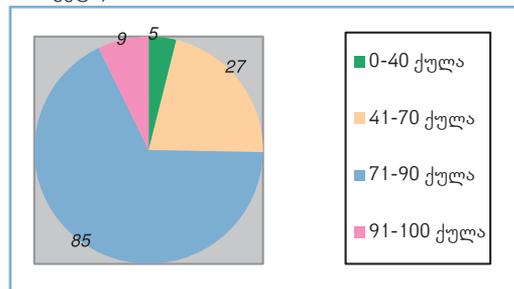
8.2. ჰუმანიტარული, ეკონომიკური და სოციალური მეცნიერებები (სულ 133 პროექტი)

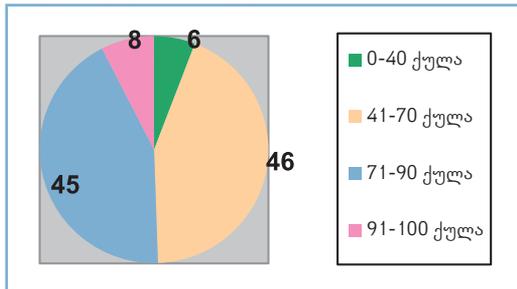
8.3. მათემატიკა, მექანიკა, ტელეკომუნიკაციები, საინფორმაციო ტექნოლოგიები (სულ 94 პროექტი)

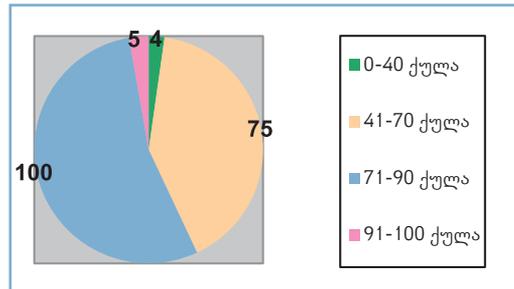
8.4. საბუნებისმეტყველო მეცნიერებები (სულ 126 პროექტი)

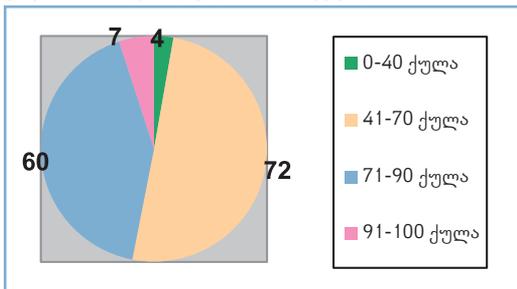
8.5. დედამიწის შემსწავლელი მეცნიერებები და გარემო (სულ 105 პროექტი)

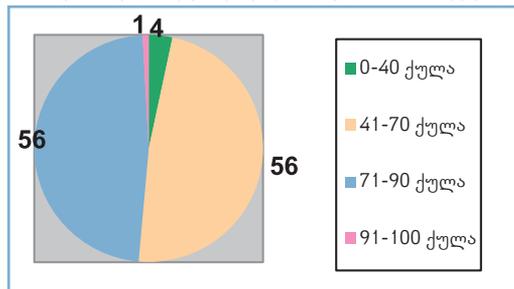
8.6. სიცოცხლის შემსწავლელი და სამედიცინო მეცნიერებები (სულ 184 პროექტი)

8.7. საინჟინრო მეცნიერებები, მაღალტექნოლოგიური მასალები (სულ 143 პროექტი)

8.8. აგრარული მეცნიერებები (სულ 117 პროექტი)

შეფასების შედეგად პროცენტულად ყველაზე მაღალი ქულები (კარგი და ძალიან კარგი) მიიღეს საბუნებისმეტყველო (16,66%) და ქართველოლოგიურ (15,59%) მეცნიერებებში წარდგენილმა პროექტებმა.

1.3. დაფინანსებული პროექტები

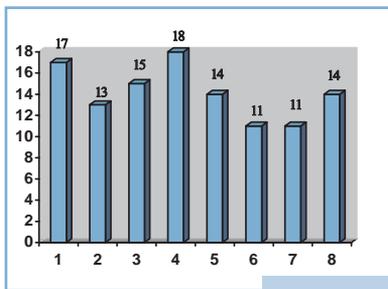

კონკურსის შედეგად დასაფინანსებლად შეირჩა და დამტკიცდა 113 უმაღლესქულიანი პროექტი, შემოსული პროექტების რაოდენობის 11,4%. დაფინანსებული პროექტების მიერ მიღებული გასაშუალებული ქულები მერყეობდა 83-დან 99-ქულამდე.

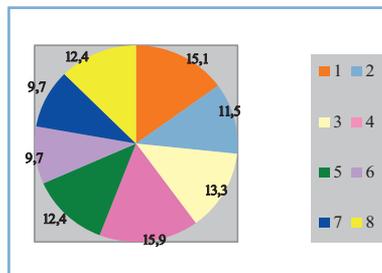
გრაფიკი 9.1-9.2

დაფინანსებული პროექტების რაოდენობრივი და პროცენტული გადანაწილება სამეცნიერო მიმართულებების მიხედვით (სულ 113 პროექტი)

9.1. რაოდენობრივი

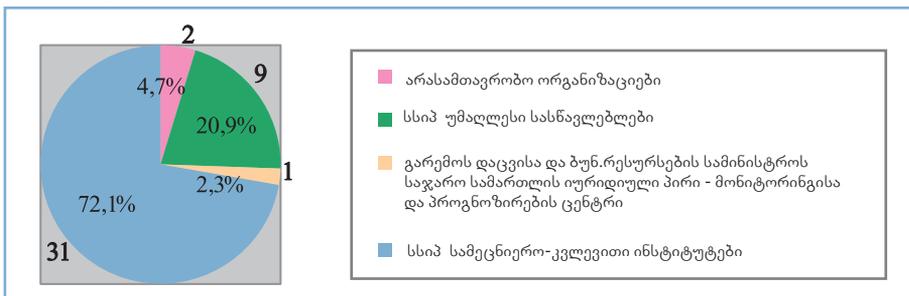
9.2. პროცენტული

1. ქართველოლოგიური მეცნიერებები
2. ჰუმანიტარული, ეკონომიკური და სოციალური მეცნიერებები
3. მათემატიკა, მექანიკა, ტელეკომუნიკაციები, საინფორმაციო ტექნოლოგიები
4. საბუნებისმეტყველო მეცნიერებები
5. დედაინის შემსწავლელი მეცნიერებები და გარემო
6. სოციცხლის შემსწავლელი და სამედიცინო მეცნიერებები
7. საინჟინრო მეცნიერებები, მაღალტექნოლოგიური მასალები
8. აგარარული მეცნიერებები

გრაფიკი 10.

დაფინანსებული პროექტების რაოდენობრივი და პროცენტული გადანაწილება ორგანიზაციების იურიდიული სტატუსის მიხედვით (სულ 43 ორგანიზაცია)

2 კონკურზე წარმოდგენილი დოკუმენტაციის თანახმად დაფინანსდა 46 ორგანიზაცია, თუმცა ცვლილებების შედეგად მოხდა რამოდენიმე ორგანიზაციის გაერთიანება და/ან სახელწოდებისა და იურიდიული სტატუსის შეცვლა. 2006 წლის 1 დეკემბრისათვის გრანტით დაფინანსდა 43 ორგანიზაცია.

დაფინანსებული პროექტების სრული ბიუჯეტი შეადგენს 11,129,721 ეკვს 2006, 2007, 2008 და 2009 წლებში. აქედან 2006 წლის ბიუჯეტი - 1,487,991 ეკვს ოქტომბრის, ნოემბრის და დეკემბრის თვეებისათვის (2006 წლის ბოლო უვარტადი)

ცხრილი 1.

დაფინანსებული პროექტების გადანაწილება დამტკიცებული ბიუჯეტის მიხედვით სამეცნიერო მიმართულებათა კატეგორიის მიხედვით

№	სამეცნიერო მიმართულებები	დაფინანსებული პროექტების რაოდენობა	ბიუჯეტი
1.	ქართველოლოგიური მეცნიერებები	17	1 669 166
2.	ჰუმანიტარული, ეკონომიკური და სოციალური მეცნიერებები	13	1 037 202
3.	მათემატიკა, მექანიკა, ტელეკომუნიკაციები, საინფორმაციო ტექნოლოგიები	15	1 227 948
4.	საბუნებისმეტყველო მეცნიერებები	18	1 962 854
5.	დედამიწის შემსწავლელი მეცნიერებები და გარემო	14	1 478 828
6.	სიცოცხლის შემსწავლელი და სამედიცინო მეცნიერებები	11	1 280 051
7.	საინჟინრო მეცნიერებები, მაღალტექნოლოგიური მასალები	11	1 118 594
8.	აგრარული მეცნიერებები	14	1 355 070
	სულ	113	11 129 721

სელექციური - 7

საქმიანობა
სახემწიფო სამეცნიერო გრანტების კონკურსი

ცხრილი 2.

დაფინანსებული პროექტების რაოდენობა ორგანიზაციებისა და დამტკიცებული ბიუჯეტების მიხედვით

№	ორგანიზაციის დასახელება	პროექტების რაოდენობა	ბიუჯეტი ლარებში
1	ივანე ჯავახიშვილის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი (ივანე ჯავახიშვილის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სოხუმის ფილიალი — 1 პროექტი)	21	2 129 816
2	საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი	5	552 132
3	თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტი	1	61 347
4	ილია ჭავჭავაძის სახელმწიფო უნივერსიტეტი	3	372 381
5	საქართველოს სახელმწიფო სასოფლო-სამეურნეო უნივერსიტეტი	5	476 591
6	თბილისის ეკონომიკური ურთიერთობის სახელმწიფო უნივერსიტეტი	2	165 042
7	შოთა რუსთაველის თეატრისა და კინოს სახელმწიფო უნივერსიტეტი	1	33 230
8	აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტი	3	314 295
9	შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტი	2	167 438
10	საქართველოს ეროვნული მუზეუმი	2	239 953
11	კ. კეკელიძის ხელნაწერთა ინსტიტუტი	2	195 881
12	არნ. ჩიქობავას ენათმეცნიერების ინსტიტუტი	2	294 982
13	ი. ჯავახიშვილის ისტორიის და ეთნოლოგიის ინსტიტუტი	5	347 865
14	გ. წერეთლის აღმოსავლეთმცოდნეობის ინსტიტუტი	1	100 000
15	ს. წერეთლის ფილოსოფიის ინსტიტუტი	1	17 358
16	თ. წერეთლის სახელმწიფოსა და სამართლის ინსტიტუტი	2	140 105
17	ა. რაზმაძის მათემატიკის ინსტიტუტი	9	662 468
18	ნ. მუსხელიშვილის გამოთვლითი მათემატიკის ინსტიტუტი	1	97 292
19	ე. ანდრონიკაშვილის ფიზიკის ინსტიტუტი	3	391 581
20	კიბერნეტიკის ინსტიტუტი	5	429 821
21	რ. აგლაძის არაორგანული ქიმიისა და ელექტროქიმიის ინსტიტუტი	1	130 326
22	მ. ნოდias გეოფიზიკის ინსტიტუტი	3	361 003
23	ვახუშტი ბაგრატიონის გეოგრაფიის ინსტიტუტი	2	285 000
24	ს. დურმიშიძის ბიოქიმიისა და ბიოტექნოლოგიის ინსტიტუტი	3	388 009
25	ალ. ჯანელიძის გეოლოგიის ინსტიტუტი	1	141 000
26	ი. ქუთათელაძის ფარმაცოქიმიის ინსტიტუტი	2	200 000
27	ი. ბერიტაშვილის ფიზიოლოგიის ინსტიტუტი	3	380 495
28	გ. ელიავას ბაქტერიოფ., მიკრობიოლ. და ვირუსოლ. ინსტიტუტი	1	150 000
29	ზოოლოგიის ინსტიტუტი	1	128 421
30	ნ. კეცხოველის ბოტანიკის ინსტიტუტი	1	93 330
31	საქართველოს წყალთა მეურნეობის ინსტიტუტი	1	69 053
32	კ. ზაფრევის სამშენებლო მექანიკისა და სეისმომედეგობის ინსტიტუტი	2	144 500
33	ვ. გულისაშვილის სატყეო ინსტიტუტი	1	118 575
34	საქართველოს სოფლის მეურნეობის მექანიზაციისა და ელექტრიფიკაციის ს/კ ინსტიტუტი	1	100 000
35	მინათმოქმედების სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტი	1	90 000
36	აგრარული რადიოლოგიისა და ეკოლოგიის ინსტიტუტი	1	65 895
37	სოხუმის ი. ვეკუას ფიზიკა-ტექნიკის ინსტიტუტი	2	152 035
38	ე. ხარაძის აბასთუმნის ასტროფიზიკური ობსერვატორია	3	400 000
39	სეისმური მონიტორინგის ცენტრი	2	106 900
40	ჩაის, სუბტროპიკულ კულტურათა და ჩაის მრეწველობის ინსტიტუტი	2	216 579
41	მონიტორინგის და პროგნოზირების ცენტრი (საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტრო)	1	100 000
42	საქართველოს გლობალიზაციის და რეგიონული ინტეგრაციის კვლევითი ცენტრი	1	50 717
43	ენის მოდელირების ასოციაცია	1	68 305
	სულ	113	11 129 721

უმაღლესი სასწავლებლები
  გარემოს დაცვისა და ბუნ. რესურსების სამინისტროს სსიპ

სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტები
  არასამთავრობო ორგანიზაციები

საქმიანობა სახელმწიფო სამეცნიერო გრანტების კონკურსი

კონკურსის შედეგად რეგიონებში დაფინანსდა 13 პროექტი, წარმოდგენილი 8 ორგანიზაციიდან.³

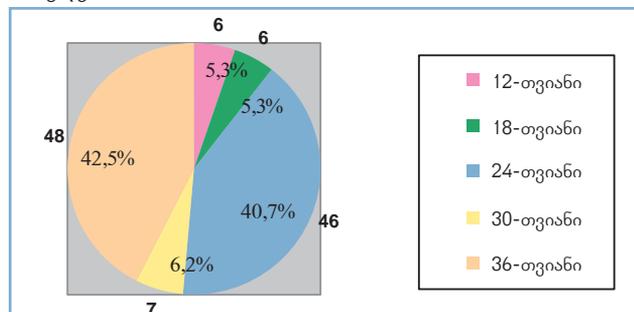
ცხრილი 3.

დაფინანსებული პროექტების რაოდენობა რეგიონების ორგანიზაციების მიხედვით

№	ორგანიზაციის დასახელება	დაფინანსებული პროექტების რაოდენობა
1	ა. წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტი	3
2	ივ. ჯავახიშვილის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სოხუმის ფილიალი ⁴	1
3	სოხუმის ი. ვეკუას ფიზიკა-ტექნიკის ინსტიტუტი	2
4	შ. რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტი (წარმოდგენილი იყო ბათუმის სახელმწიფო სასოფლო-სამეურნეო და ბათუმის აგრარული ბიოტექნოლოგიებისა და ბიზნესის ინსტიტუტებიდან)	2
5	ე. ხარაძის აბასთუმნის ასტროფიზიკური ობსერვატორია	3
6	ჩაის, სუბტროპიკულ კულტურათა და ჩაის მრეწველობის ინსტიტუტი (წარმოდგენილი იყო ჩაის, სუბტროპიკულ კულტურათა და ჩაის მრეწველობის სამეცნიერო-კვლევითი გაერთიანებიდან და ჩაქვის სამეცნიერო ცენტრიდან)	2
სულ		13

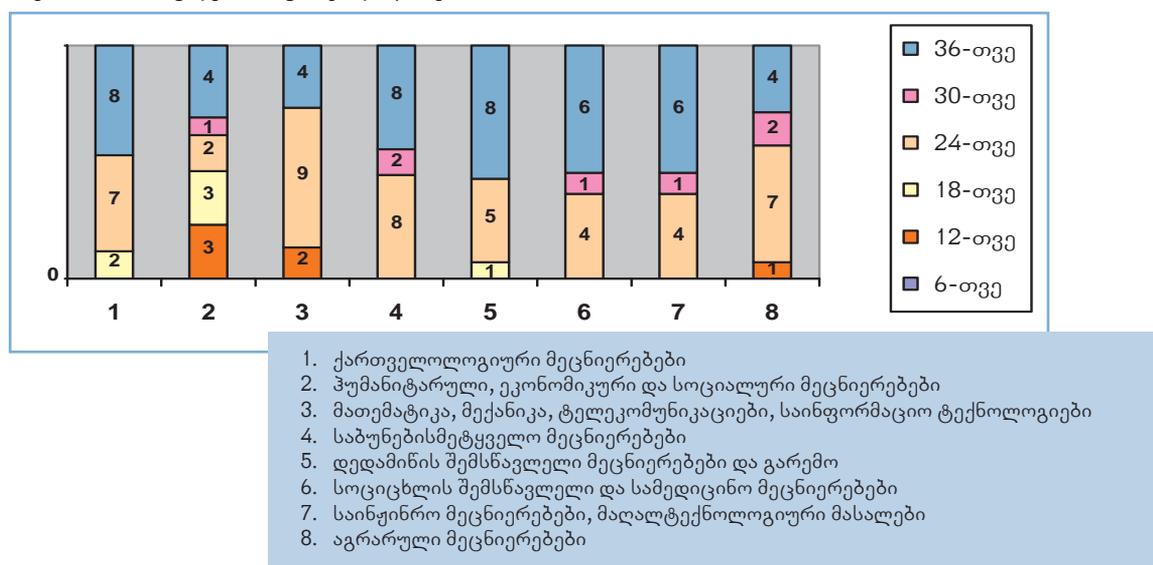
გრაფიკი 11.

დაფინანსებული პროექტების რაოდენობრივი და პროცენტული გადანაწილება მათი ხანგრძლივობის მიხედვით

გრაფიკი 12.

დაფინანსებული პროექტების რაოდენობრივი გადანაწილება მათი ხანგრძლივობის მიხედვით სამეცნიერო მიმართულებათა კატეგორიების მიხედვით

3 2006 წლის ნოემბრის მონაცემებით, რეგიონების ზოგიერთი ორგანიზაცია გაერთიანდა და/ან შეუერთდა უკვე არსებულ ორგანიზაციას, ამდენად დაფინანსებულია 5 ორგანიზაცია რეგიონებიდან.

4 ინსტიტუციურად მიეკუთვნება ივანე ჯავახიშვილის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტს.

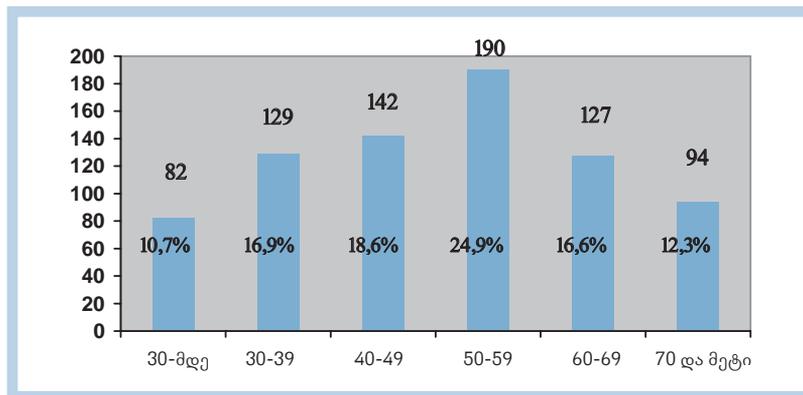
ცხრილი 4.

დაფინანსებულ პროექტებში მონაწილე ძირითადი პერსონალის რაოდენობა ასაკობრივი ჯგუფების მიხედვით სამეცნიერო მიმართულებათა კატეგორიის მიხედვით

№	სამეცნიერო მიმართულებები	ძირითადი პერსონალის რაოდენობა	ასაკობრივი ჯგუფები					
			30-მდე	30-39	40-49	50-59	60-69	70+
1.	ქართველოლოგიური მეცნიერებები	124	15	23	18	25	19	24
2.	ჰუმანიტარული, ეკონომიკური და სოციალური მეცნიერებები	74	5	20	16	19	7	7
3.	მათემატიკა, მექანიკა, ტელეკომუნიკაციები, საინფორმაციო ტექნოლოგიები	102	12	14	16	29	18	13
4.	საბუნებისმეტყველო მეცნიერებები	143	24	30	25	27	23	14
5.	დედამიწის შემსწავლელი მეცნიერებები და გარემო	90	6	13	12	20	18	21
6.	სიცოცხლის შემსწავლელი და სამედიცინო მეცნიერებები	83	11	16	20	22	12	2
7.	საინჟინრო მეცნიერებები, მაღალტექნოლოგიური მასალები	57	1	2	15	24	10	5
8.	აგრარული მეცნიერებები	91	8	11	20	24	20	8
სულ		764	82	129	142	190	127	94

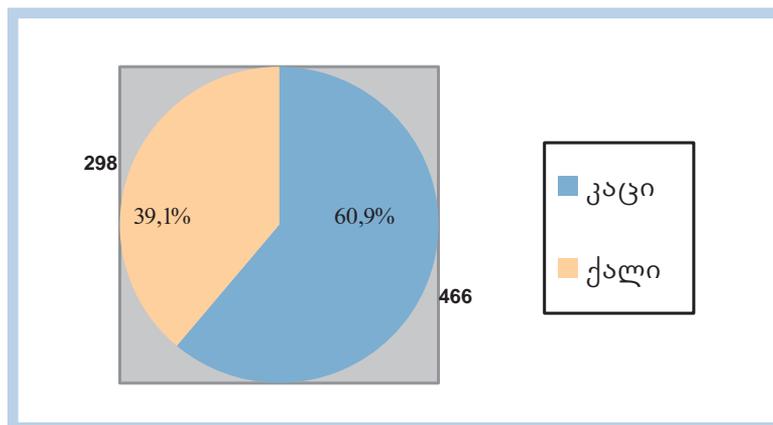
გრაფიკი 13.

დაფინანსებულ პროექტებში მონაწილე ძირითადი პერსონალის ჯამური რაოდენობრივი და პროცენტული გადანაწილება ასაკობრივი ჯგუფების მიხედვით

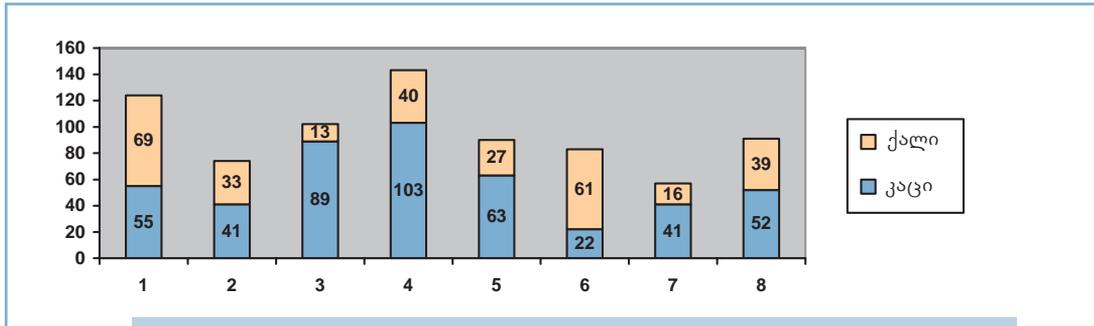
გრაფიკი 14.

დაფინანსებულ პროექტებში მონაწილე ძირითადი პერსონალის რაოდენობრივი და პროცენტული გადანაწილება სქესის მიხედვით

გრაფიკი 15.

დაფინანსებულ პროექტებში მონაწილე ძირითადი პერსონალის რაოდენობრივი გადანაწილება სქესის მიხედვით მიმართულებათა კატეგორიის მიხედვით

1. ქართველოლოგიური მეცნიერებები
2. ჰუმანიტარული, ეკონომიკური და სოციალური მეცნიერებები
3. მათემატიკა, მექანიკა, ტელეკომუნიკაციები, საინფორმაციო ტექნოლოგიები
4. საბუნებისმეტყველო მეცნიერებები
5. დედამიწის შემსწავლელი მეცნიერებები და გარემო
6. სოციალური მეცნიერებები და სამედიცინო მეცნიერებები
7. საინჟინრო მეცნიერებები, მაღალტექნოლოგიური მასალები
8. აგრარული მეცნიერებები

დაფინანსებული პროექტების ხელმძღვანელებს შორის 35 წლის ჩათვლით 6 ახალგაზრდა მეცნიერია.

დაფინანსებულ პროექტებს შორის 21 პროექტი არის ერთობლივი-ჯგუფური პროექტი, ორი ან სამი სხვადასხვა ორგანიზაციის მონაწილეობით. აქედან, 16 წარმოადგენს უმაღლესი სასწავლებლისა და სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტების ერთობლივ პროექტს

საგრანტო კონკურსისათვის ფონდის მიერ შემუშავდა დეტალური კლასიფიკატორი, რომელიც რვა ძირითადი მიმართულების დაკონკრეტებას ემსახურებოდა. დეტალური კლასიფიკატორის მიხედვით დარეგისტრირდა პროექტები და შეირჩა ექსპერტები.

სუც დაფინანსებული პროექტები მოექცა 63 სამეცნიერო ქვემიმართულებაში. დეტალური ეცასიფიკაციის მიხედვით, დაფინანსებული პროექტები შემდეგნაირად გადანაწიდა:

ცხრილი 5.1-5.8.

დაფინანსებულ პროექტების რაოდენობა დეტალური კლასიფიკაციის მიხედვით (ორზე მეტი პროექტის მინიშნებით)

5.1.

№	კოდი	ქვე-მიმართულების სახელწოდება	დაფინანსებული პროექტების რაოდენობა
I. ქართველოლოგიური მეცნიერებები			
1	1-100	საქართველოს ისტორია, საქართველოს ისტორიის წყაროთმცოდნეობა და ისტორიოგრაფია	9
2	1-120	ქართველური ენები	6
3	1-140	ეთნოგრაფია	2

5.2.

№	კოდი	ქვე-მიმართულების სახელწოდება	დაფინანსებული პროექტების რაოდენობა
II. ჰუმანიტარული, ეკონომიკური და სოციალური მეცნიერებები			
4	2-101	ფილოსოფიის ისტორია	1
5	2-105	მეცნიერების და ტექნიკის ფილოსოფია	1
6	2-300	მსოფლიო ისტორია, მისი წყაროთმცოდნეობა და ისტორიოგრაფია	1
7	2-400	თეატრალური ხელოვნება	1
8	2-600	მაკროეკონომიკა	1
9	2-604	საერთაშორისო ეკონომიკური ურთიერთობები	1
10	2-605	რეგიონული ეკონომიკა	2
11	2-790	მართვის სოციოლოგია	1
12	2-800	პოლიტიკური მეცნიერებები	2
13	2-930	სექტორული სამართალი (სამოქალაქო, კერძო, სისხლის, საფინანსო, საგადასახადო და ა.შ.)	2

5.3.

№	კოდი	ქვე-მიმართულების სახელწოდება	დაფინანსებული პროექტების რაოდენობა
III. მათემატიკა, მექანიკა, ტელეკომუნიკაციები, საინფორმაციო ტექნოლოგიები			
14	3-100	მათემატიკური ანალიზი	1
15	3-101	დიფერენციალური განტოლებები	2
16	3-103	გეომეტრია და ტოპოლოგია	2
17	3-104	ალბათობის თეორია და მათემატიკური სტატისტიკა	3
18	3-105	მათემატიკური ლოგიკა, ალგებრა და რიცხვთა თეორია	2
19	3-107	მათემატიკური კიბერნეტიკა	1
20	3-109	უწყვეტ გარემოთა მექანიკა	4

5.4.

№	კოდი	ქვე-მიმართულების სახელწოდება	დაფინანსებული პროექტების რაოდენობა
IV. საბუნებისმეტყველო მეცნიერებები			
21	4-100	თეორიული ფიზიკა	2
22	4-110	რადიოფიზიკა, ფიზიკური ელექტრონიკა, აკუსტიკა	2
23	4-120	ოპტიკა, კვანტური ელექტრონიკა	1
24	4-130	მყარი სხეულების და კვანტური სითხეების ფიზიკა	1
25	4-140	პლაზმის ფიზიკა და ქიმია	1
26	4-160	ნახევარგამტარების და დიელექტრიკების ფიზიკა	2
27	4-170	მაგნიტური მოვლენების ფიზიკა	1
28	4-200	ატომბირთვისა და ელემენტარულ ნაწილაკთა ფიზიკა	1
29	4-250	ლაზერული ფიზიკა	1
30	4-270	მაღალი ენერგიების ფიზიკა	1
31	4-310	ჰელიოფიზიკა და მზის სისტემის ფიზიკა	1
32	4-320	პლაზმური ასტროფიზიკა	1
33	4-430	ფიზიკური ქიმია	1
34	4-440	ელექტროქიმია	1
35	4-450	მაღალმოლეკულურ ნაერთთა ქიმია	1

5.5.

№	კოდი	ქვე-მიმართულების სახელწოდება	დაფინანსებული პროექტების რაოდენობა
V. დედამიწის შემსწავლელი მეცნიერებები და გარემო			
36	5-100	გეოგრაფია	2
37	5-110	მეტეოროლოგია	1
38	5-130	პალეონტოლოგია	1
39	5-140	სეისმოლოგია	1
40	5-150	გეოლოგია	1
41	5-160	გეოფიზიკა	5
42	5-190	ატმოსფეროს ფიზიკა	2
43	5-210	დაბინძურება და აღდგენა	1

5.6.

№	კოდი	ქვე-მიმართულების სახელწოდება	დაფინანსებული პროექტების რაოდენობა
VI. სიცოცხლის შემსწავლელი და სამედიცინო მეცნიერებები			
44	6-100	ზოგადი ბიოლოგია	1
45	6-110	ზოოლოგია	1
46	6-120	ბოტანიკა	1
47	6-250	ბიოტექნოლოგია	2
48	6-270	ადამიანისა და ცხოველთა ფიზიოლოგია	2
49	6-280	მიკროორგანიზმების ფიზიოლოგია და ბიოქიმია	1
50	6-302	ენდოკრინოლოგია	1
51	6-403	ნამალთა ტექნოლოგია და ფარმაცევტული საქმის ორგანიზაცია	2

5.7.

№	კოდი	ქვე-მიმართულების სახელწოდება	დაფინანსებული პროექტების რაოდენობა
VII. საინჟინრო მეცნიერებები, მალალტექნოლოგიური მასალები			
52	7-100	მშენებლობა	4
53	7-150	რადიოტექნიკა და კავშირგაბმულობა	1
54	7-170	ენერგეტიკა	1
55	7-220	საფეიქრო და მსუბუქი მრეწველობის მასალათა ნანარმის ტექნოლოგია	3
56	7-230	ელექტრონიკა	1
57	7-260	ნანომასშტაბური მოვლენები	1

5.8.

№	კოდი	ქვე-მიმართულების სახელწოდება	დაფინანსებული პროექტების რაოდენობა
VIII. აგრარული მეცნიერებები			
58	8-100	აგრონომია	5
59	8-110	ზოოტექნიკა	1
60	8-120	სატყეო მეურნეობა	1
61	8-130	ვეტერინარია	1
62	8-140	სოფლის მეურნეობის მექანიზაცია და ელექტრიფიკაცია	2
63	8-160	აგრობიოტექნოლოგია	4

2. მოხევეადიანი ინდივიდუალური სამოგზაურო გრანტების უონჟურსი საერთაშორისო სამეცნიერო ღონისძიებაში მონაწილეობის მისაღებად

კონკურსი საერთაშორისო სამეცნიერო ღონისძიებაში მონაწილეობის მისაღებად ინდივიდუალურ სამოგზაურო გრანტებზე წარმოადგენს საქართველოში მეცნიერების ხელშეწყობის სრულიად უპრეცედენტო მიდგომას — სახელმწიფო ბიუჯეტის სახსრებით, ღია კონკურსის გზით, ქართველი მეცნიერების საერთაშორისო სამეცნიერო ღონისძიებებში მონაწილეობის ფინანსურ ხელშეწყობას და ამით, მათ საერთაშორისო სამეცნიერო ცხოვრებაში ინტეგრაციის სტიმულირებას.

საქართველოს ეროვნულმა სამეცნიერო ფონდმა 2006 წლის 31 ივლისიდან — 30 ნოემბრამდე ჩაატარა კონკურსი საერთაშორისო სამეცნიერო ღონისძიებაში მონაწილეობის მისაღებად მოკლევადიან ინდივიდუალურ სამოგზაურო გრანტებზე. კონკურსი ითვალისწინებდა 2006 წლის 1 სექტემბრიდან 2007 წლის 1 მარტამდე დაგეგმილ საერთაშორისო სამეცნიერო ფორუმში მონაწილეობის საგრანტო დაფინანსებას.

კონკურსში მონაწილეობა მიიღეს სხვადასხვა სამეცნიერო/აკადემიური ხარისხის მქონე საქართველოს მოქალაქეებმა, ახალგაზრდა მეცნიერებმა და მაგისტრატურისა და ასპირანტურის სტუდენტებმა.

კონკურსის ფარგლებში საქართველოს ეროვნულმა სამეცნიერო ფონდმა დააფინანსა წარმოდგენილი განაცხადების 63,7%, სულ 28 მეცნიერი.

ქართველ მეცნიერებს საშუალება მიეცათ მონაწილეობა მიიღონ 18 ქვეყანაში დაგეგმილ სამეცნიერო ფორუმში.

3. საერთაშორისო თანამშრომლობა

TACIS-ის პროგრამა

ესტონეთის სამეცნიერო ფონდის “არქიმედე”-ს მიერ 2006 წლის აგვისტოდან დაიწყო ევროკავშირის TACIS-ის პროგრამის ფარგლებში დაფინანსებული პროექტის “მეცნიერების ადმინისტრირების ეფექტური მოდელის შექმნა: ევროკავშირის გამოცდილების მიმოხილვა და საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროსთან ერთად მეცნიერების პოლიტიკის შესახებ რეკომენდაციების შემუშავება” განხორციელება.

პროექტის მიმღებ მხარეს წარმოადგენენ: საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო და საქართველოს ეროვნული სამეცნიერო ფონდი. პროექტის ხანგრძლივობა 10 თვეა.

პროექტის სამიზნე ჯგუფს წარმოადგენენ უმაღლესი განათლების სახელმწიფო სკოლები (პირველ რიგში ქვეყნის წამყვანი უნივერსიტეტები), სამეცნიერო-კვლევითი ორგანიზაციები, სამრეწველო სექტორი, მეცნიერების პოლიტიკის განმსაზღვრელი პირები.

პროექტის ძირითადი ამოცანაა ხელი შეუწყოს სამინისტროს და ეროვნულ სამეცნიერო ფონდს ქვეყნის სამეცნიერო სექტორის საქმიანობის გაუმჯობესებისათვის აუცილებელი მკაფიო სტრატეგიის და გამჭვირვალე პოლიტიკის განსაზღვრაში და შეიმუშავოს რეკომენდაციები საქართველოს საკანონმდებლო სისტემის ევროპულ სტანდარტებთან მიახლოებისათვის.

ევროპელი ექსპერტები გაეცნობიან საქართველოს სამეცნიერო სექტორში არსებულ მდგომარეობას და შესაბამის საკანონმდებლო ბაზას. გამართავენ სემინარებს, სადაც გაუზიარებენ სამიზნე ჯგუფის წარმომადგენლებს ევროპულ და საერთაშორისო გამოცდილებას მეცნიერების პოლიტიკის შემუშავებასთან დაკავშირებულ სხვადასხვა საკითხზე. მოისმენენ ქართველი კოლეგების მოსაზრებებს.

ყოველივე აღნიშნულის გათვალისწინებით მოხდება შესაბამისი სადისკუსიო დოკუმენტების მომზადება და რეკომენდაციების შემუშავება.

პროექტის ფარგლებში, სეხფ-ის მხარდაჭერით გაიმართა სემინარები საქართველოს სხვადასხვა ქალაქში

- 2006 წლის 28 სექტემბერი, თბილისი, თსუ
ესტონეთის სამეცნიერო პოლიტიკის განმსაზღვრელი სტრატეგიული საკანონმდებლო აქტები. კვლევისა და განვითარების პოლიტიკის სისტემის სტრუქტურული რეფორმა: კვლევის დაკავშირება უმაღლეს განათლებასთან
- 2006 წლის 26 ოქტომბერი, ქუთაისი, ა. ნერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტი
მეცნიერების ადმინისტრირების ეფექტური მოდელის შექმნა: ევროკავშირის გამოცდილების მიმოხილვა და საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროსთან ერთად მეცნიერების პოლიტიკის შესახებ რეკომენდაციების შემუშავება
- 2006 წლის 27 ოქტომბერი, ბათუმი, შ. რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტი
მეცნიერების ადმინისტრირების ეფექტური მოდელის შექმნა: ევროკავშირის გამოცდილების მიმოხილვა და საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროსთან ერთად მეცნიერების პოლიტიკის შესახებ რეკომენდაციების შემუშავება
- 2006 წლის 14 დეკემბერი, თბილისი, თსუ
უმაღლესი განათლების სისტემაში მიმდინარე რეფორმები და ბოლონის პროცესი ესტონეთში

INTAS-ი

საქართველოს ეროვნულ სამეცნიერო ფონდში მოქმედებს ევროკავშირის მეცნიერებისა და ტექნოლოგიური განვითარების მე-6 ჩარჩო პროგრამის (FP6) ეროვნული საინფორმაციო ბიურო, რომელიც მუდმივად ღებულობს სხვადასხვა სახის ინფორმაციას აღნიშნული პროგრამის კონტრაქტორი ორგანიზაცია INTAS-იდან.

როგორც ცნობილია კვლევებისა და ტექნოლოგიური განვითარების ევროკავშირის ჩარჩო პროგრამებში მონაწილეობის პრაქტიკულად ერთადერთ საშუალებას წარმოადგენს ქართველ მკვლევართა ჯგუფის ჩართვა ევროკავშირის ქვეყნების სულ ცოტა 3 სამეცნიერო ორგანიზაციის მიერ ორგანიზებულ კონსორციუმში. 2006 წელს გამართულ “სამხრეთ კავკასია — INTAS 2006“ ერთობლივ კონკურსზე კონკურსისთვის შერჩეულ 140 პროექტიდან დაფინანსება მიიღო 17 პროექტმა, რომელთაგან 12-ში მონაწილეობენ ქართველი მეცნიერები.

კონკურსისთვის საქართველოს განათლების და მეცნიერების სამინისტრომ და ეროვნულმა სამეცნიერო ფონდმა გამოყვეს, შესაბამისად 100 ათასი და 50 ათასი ევრო. INTAS-ის მიერ გამოყოფილ იქნა 300 ათას ევროზე მეტი (ქართველი მეცნიერების მონაწილეობისათვის). INTAS-თან შეთანხმებით, აზერბაიჯანის, საქართველოს და სომხეთის მხრიდან კონკურსისთვის შეთავაზებულ იქნა 6 პრიორიტეტული მიმართულება:

- 1) გარემოს დაცვის პრობლემები
- 2) საზოგადოებრივი ჯანდაცვის საკითხები
- 3) ბუნებრივი რესურსების გაუმჯობესებული გამოყენება
- 4) მათემატიკისა და ასტროფიზიკის თანამედროვე პრობლემები
- 5) ეკონომიკური განვითარება
- 6) მეცნიერების, ტექნოლოგიების და ინოვაციური განვითარების პოლიტიკა

NATO

საქართველოს ეროვნული სამეცნიერო ფონდის თანამშრომლები აქტიურად იყვნენ ჩართულნი საქართველოს ნატოსთან ინდივიდუალური პარტნიორობის სამოქმედო გეგმის (IPAP) განხორციელებაში, როგორც IPAP-ის მე-5 სამუშაო ჯგუფის წევრები. სამუშაო ჯგუფის თემატიკა მოიცავდა სამეცნიერო-ტექნოლოგიური სექტორის და გარემოს დაცვის საკითხებს. აღსანიშნავია, რომ ჯგუფის საქმიანობამ მიიღო IPAP-ის განხორციელების მონიტორინგში ჩართული ნატოს ექსპერტების მაღალი შეფასება.

საქართველოს ეროვნულ სამეცნიერო ფონდში მოქმედებს ნატოს პროგრამის “უსაფრთხოება მეცნიერების მეშვეობით” ეროვნული საინფორმაციო ბიურო, რომელიც ხელს უწყობს შესაბამისი ინფორმაციის გავრცელებას და ახორციელებს ქართველ მეცნიერთა საკონსულტაციო დახმარებას.

2006

ნლის 31 ოქტომბერს ქ. თბილისში საქართველოს ეროვნული სამეცნიერო ფონდის დირექტორმა, **არჩილ მონონელიძემ** და უკრაინის სამეცნიერო-ტექნოლოგიური ცენტრის (STCU) აღმასრულებელმა დირექტორმა, **ენდრიუ ჰუდმა** ხელი მოაწერეს მემორანდუმს თანამშრომლობის შესახებ, რომელიც დასაბამს აძლევს ამ ორგანიზაციებს შორის თანამშრომლობას “მიზნობრივი კვლევისა და განვითარების პროგრამის” ფარგლებში.

პროგრამა წარმოადგენს ცდას თანასწორი პარტნიორების სტატუსში გადაიყვანოს უსტც-ს დონორი მხარეები (ევროკავშირი, აშშ და კანადა) და გრანტის მიმღები ქვეყნები (მათ შორის საქართველოც). კერძოდ, მიზნობრივი კვლევისა და განვითარების პროგრამის განხორციელება მოხდება დონორების და საქართველოს ეროვნული სამეცნიერო ფონდის ერთობლივი, თანაბარი თანადაფინანსებით (მთლიანობაში 300 ათასი აშშ დოლარი).

პროგრამის ფარგლებში ორგანიზებულ პირველ კონკურსზე ქართველმა მკვლევარებმა წარადგინეს სამეცნიერო პროექტები ორ სფეროში:

- 1. ბიოტექნოლოგიები და სიცოცხლის შემსწავლელი მეცნიერებები
- 2. საინფორმაციო ტექნოლოგიები

პროექტების შესრულების ვადაა 12-24 თვე, მაქსიმალური ბიუჯეტი 50 ათასი აშშ დოლარი. უსტც უზრუნველყოფს პროექტების შეფასება-შერჩევას და მონიტორინგს მისი წესების შესაბამისად. აღსანიშნავია, რომ მიზნობრივი კვლევისა და განვითარების პროგრამის ფარგლებში უსტც თანამშრომლობს მხოლოდ უკრაინასთან და ამ პროგრამის საქართველოსთან ერთობლივად განხორციელება შეიძლება ჩაითვალოს ჩვენი ქვეყნის მეცნიერების განვითარების მნიშვნელოვან ხელშემწყობ ფაქტორად.

აშშ-ს სამოქალაქო კვლევებისა და განვითარების ფონდი (CRDF)

საქართველოს ეროვნულ სამეცნიერო ფონდის ინიციატივით, 2006 სექტემბერში შედგა აშშ-ს სამოქალაქო კვლევებისა და განვითარების ფონდის (CRDF) დირექტორთა საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილის, **ბ-ნ ჯონ მურის** შეხვედრა საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის პირველ მოადგილესთან, **ბ-ნ ალექსანდრე დიდებულიძესთან**. შეხვედრაზე გამოითქვა საქართველოს მონაწილეობის სურვილი სპეციალურ პროგრამაში — “ფუნდამენტური კვლევა და უმაღლესი განათლება” (BRHE), რის შესახებაც ოფიციალურად ეცნობა CRDF-ის პრეზიდენტს, **ქ-ნ კეტლინ კემპბელს**.

პროგრამა ხელს შეუწყობს კვლევებისა და უმაღლესი განათლების ინტეგრაციას თბილისის ერთ-ერთ უნივერსიტეტში სპეციალური კვლევისა და განათლების ცენტრის შექმნის გზით.

გაფორმდა ხელშეკრულება საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროსა და CRDF-ს შორის ერთობლივი კონკურსის ჩატარებაზე, თანადაფინანსების პრინციპით (სამინისტრომ გამოყო 50 ათასი აშშ დოლარი, ხოლო CRDF-მა 250 ათასი აშშ დოლარი). კონკურსზე წარდგენილი 9 პროექტიდან დაფინანსდა ერთი — ილია ჭავჭავაძის სახელმწიფო უნივერსიტეტიდან. პროექტის განხორციელება დაიწყება 2007 წლის იანვრიდან.

საქმიანობა
საერთაშორისო თანამშრომლობა

ფინანსური საქმიანობა

ფონდის აპარატს მიმდინარე ხარჯებისათვის “საქართველოს 2006 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესახებ” საქართველოს კანონით გამოყოფილი ჰქონდა 500 000 ლარი.

გარდა 2006 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტით გამოყოფილი სახსრებისა, ფონდის განკარგვაში არსებულ სახსრებს დაემატა 2006 წლის 1 იანვრისათვის 2005 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტით გამოყოფილი სახსრების ნაშთი საბანკო ანგარიშზე 28 369 ლარის ოდენობით.

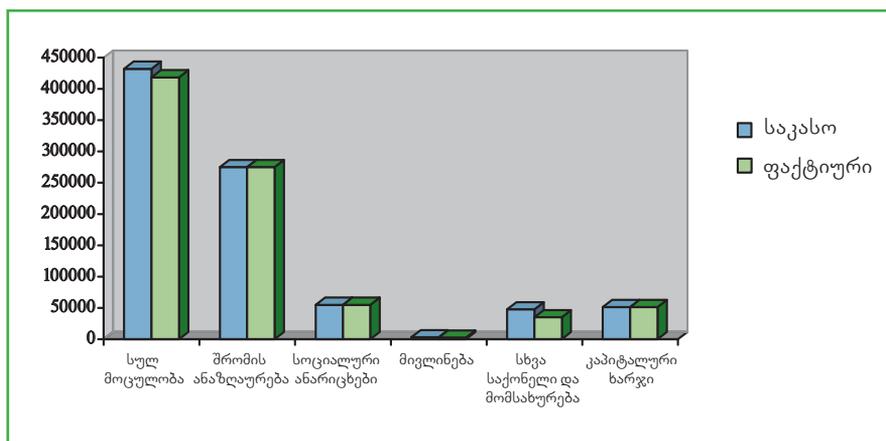
2006 წლის საკასო ხარჯმა შეადგინა 432,276 ლარი, მათ შორის:

- შრომის ანაზღაურება — 275,135 ლარი,
- სოციალური ანარიცხები — 55,027 ლარი,
- მივლინება — 3,081 ლარი,
- სხვა საქონელი და მომსახურება — 47,833 ლარი,
- კაპიტალური ხარჯები — 51,200 ლარი.

2006 წლის ფაქტიურმა ხარჯმა შეადგინა 418,728 ლარი, მათ შორის:

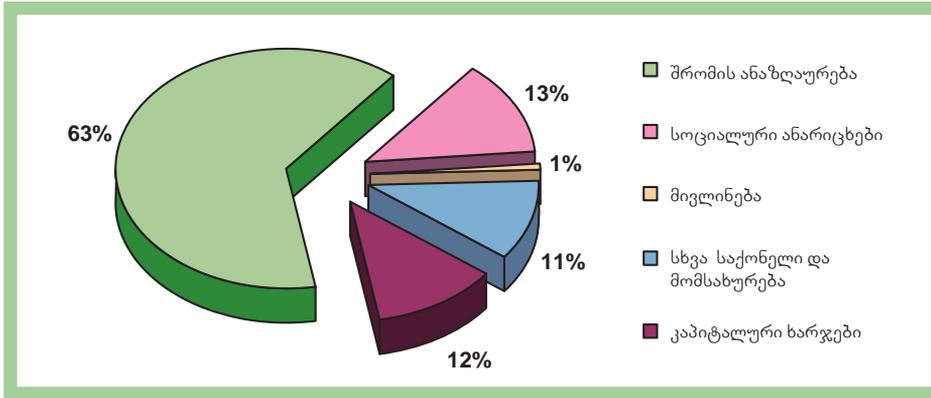
- შრომის ანაზღაურება — 275,135 ლარი,
- სოციალური ანარიცხები — 55,027 ლარი,
- მივლინება — 2,474 ლარი,
- სხვა საქონელი და მომსახურება — 34,892 ლარი,
- კაპიტალური ხარჯები — 51,200 ლარი.

გრაფიკი 16.
სესფ-ის ბიუჯეტის შესრულება

V

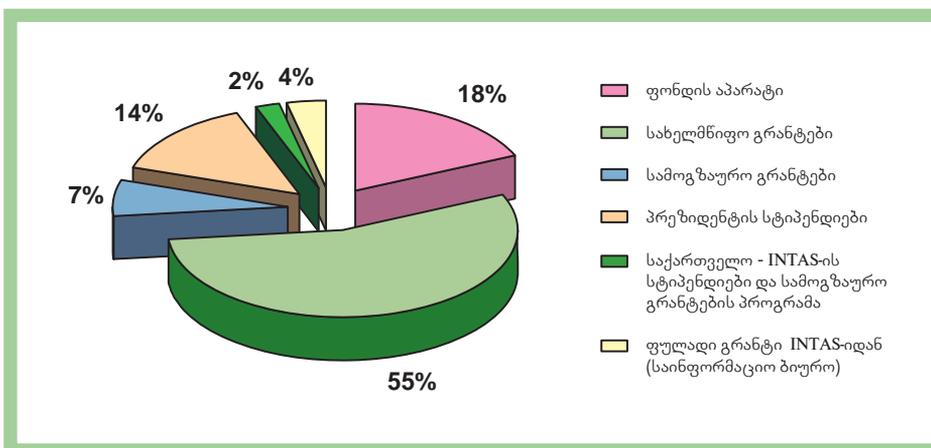
გრაფიკი 17.
2006 წლის განმავლობაში ფონდის მიერ გაწეული საკასო ხარჯები მუხლობრივად

2006 წელს სესფ-მა ადმინისტრირება გაუკეთა რამდენიმე პროგრამას, მათ შორის ადგილობრივ და საერთაშორისო გრანტებსა და სტიპენდიებს.

ფონდის განკარგვაში არსებული სახსრები გადანაწილდა შემდეგნაირად:

გრაფიკი 18
ფონდის განკარგვაში არსებული სახსრები

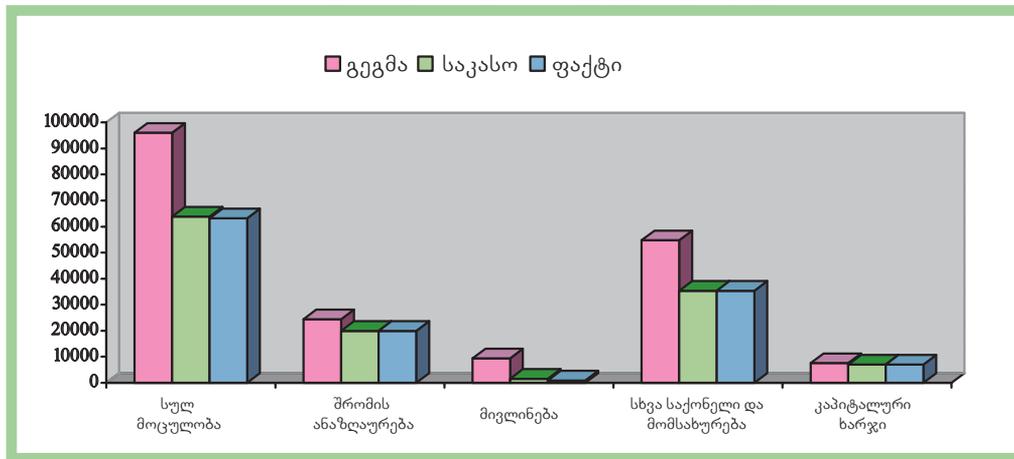

გარდა საბიუჯეტო სახსრებისა, ფონდს ჰქონდა მიზნობრივი შემოსავალი - ფულადი გრანტი საერთაშორისო ორგანიზაციიდან. ფულადი გრანტის მიზანი იყო ყოფილი საბჭოთა კავშირის დამოუკიდებელი ქვეყნების მეცნიერებთან თანამშრომლობის ხელშეწყობი საერთაშორისო ასოციაცია INTAS-ის ევროკავშირის კვლევებისა და ტექნოლოგიური განვითარების მე-6 ჩარჩო პროგრამის (FP6) ფარგლებში NIP საინფორმაციო ბიუროს დაარსება და ფუნქციონირება.

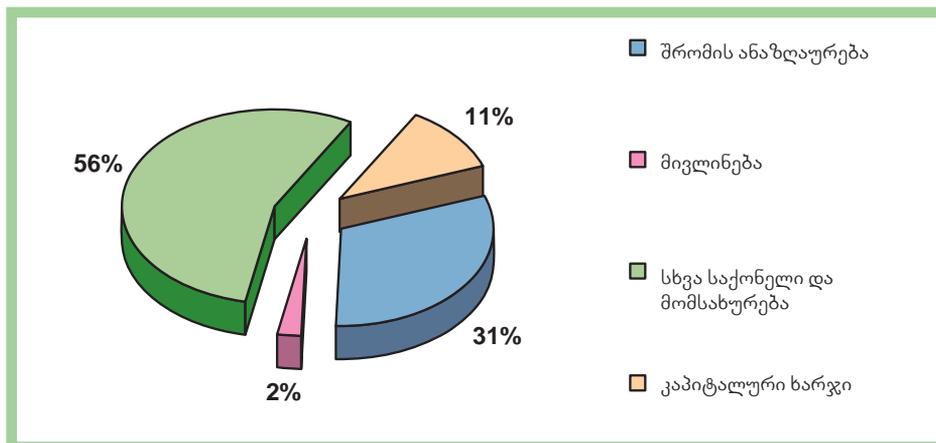
საინფორმაციო ბიუროს საქმიანობისათვის დასაქმებული იყო 12 ფიზიკური პირი. საგრანტო ხელშეკრულების ხარჯთაღრიცხვით გათვალისწინებული იყო 44 061 ევრო, ანუ 96 031 ლარი, მათ შორის:

- შრომის ანაზღაურება — 24,411 ლარი,
  - მივლინება — 9,372 ლარი,
- სხვა საქონელი და მომსახურება — 54,738 ლარი,
  - კაპიტალური ხარჯები — 7,510 ლარი.

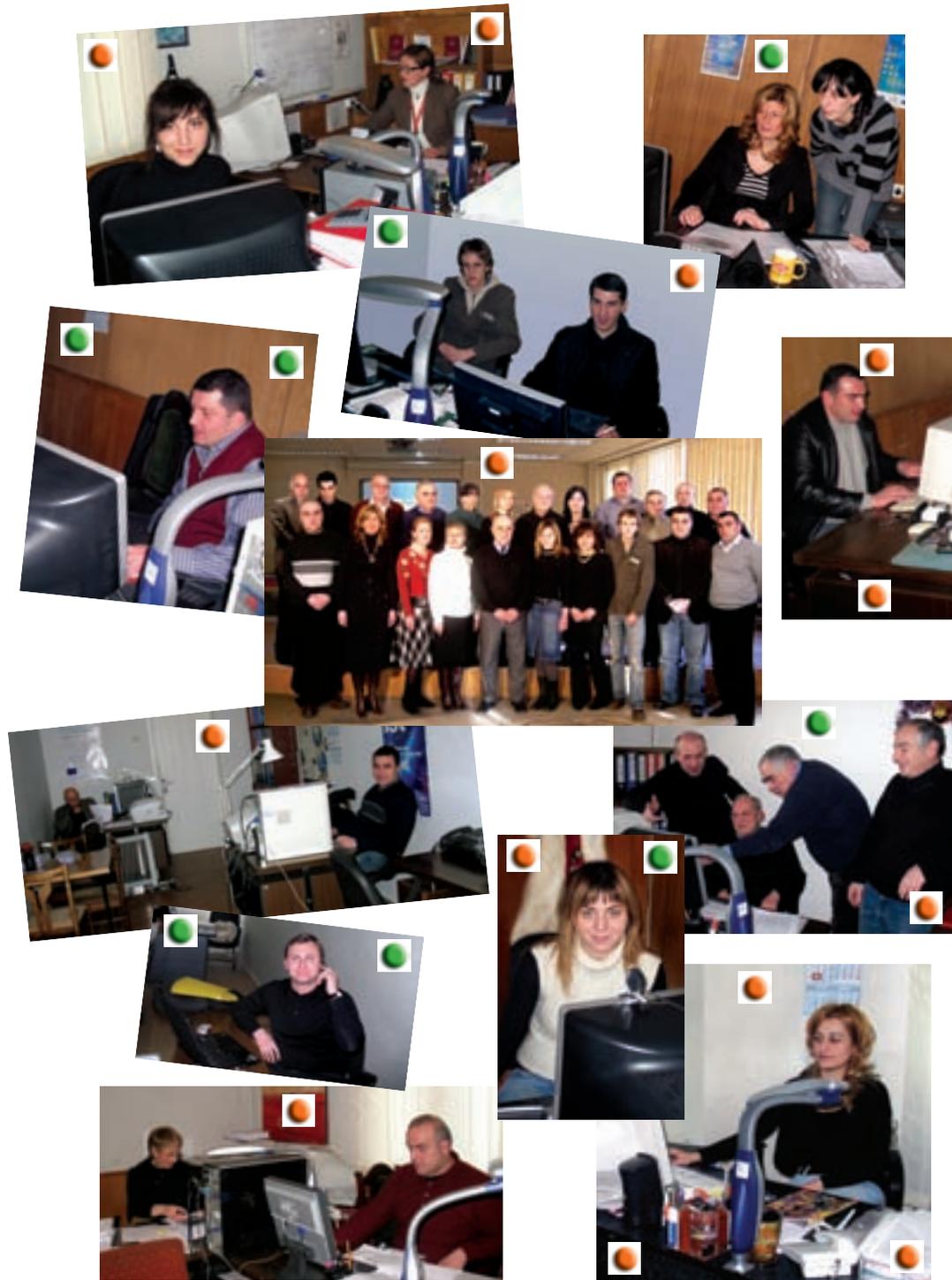
გრაფიკი 19.
NIP საინფორმაციო ბიუროს ბიუჯეტის შესრულება

გრაფიკი 20.
NIP საინფორმაციო ბიუროს მიერ გაწეული საკასო ხარჯები მუხლობრივად

სესფ-ის გუნდი

აბრევიატურები:

სესფ	საქართველოს ეროვნული სამეცნიერო ფონდი
უსტც	უკრაინის სამეცნიერო-ტექნოლოგიური ცენტრი
სსტც	საერთაშორისო სამეცნიერო-ტექნიკური ცენტრი
სსიპ	საჯარო სამართლის იურიდიული პირი